The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

# NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 8500
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXIV | Kaina 4c | Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Rugsėjo-September 3 d., 1947 | Kaina 4c | No. 207

# -JĖGA REMSIME TAIKA,-SAKO H. TRUMANAS

## AMERIKOS PREZIDENTAS RIMTAI ĮSPĖJO RUSIJOS VALDOVUS

### Kovojom prieš tautų pavergimą, bet dar ir šiandien yra visa eilė pavergtų tautų

PETROPOLIS, Brazilija, rugsėjo 2 d. — J. Valstybės yra pasiryžusios palaikyti taiką pasaulyje, prieš jėgą — pavartosim jėgą, — šiandien prezidentas Harry S. Trumanas pareiškė suvažiavusiems užsienio ministeriams.

Nors prezidentas Trumanas ir nepaminėjo Sovietų Sąjungos vardo, bet visiems buvo aišku, kad jis labai rimtai įspėjo šiandieninius Rusijos valdovus. Jis priminė, kad Amerikai nepatinka prievarta, bet tai dar nereiškia, kad ji leis kitiems griauti tarptautinės taikos pagrindus.

Jungtinės A. Valstybės, stodamos į paskutinį karą, buvo giliai įsitikinusios, kad vedė kovą dėl laisvo pasaulio. Pokariniai įvykiai labai smarkiai apvylė J. Valstybes. Visa eilė tautų šiandien yra tokioje pat vergijoje, prieš kokią buvo vedama kova. Daugelis Europos ir Azijos tautų gyveno naujo užpuolimo šešelyje.

Trumanas priminė sovietų Rusijai, kad J. Valstybės gina tuos pačius idealus, dėl kurių buvo vedama kova. Jis sako, kad ir dabar J. Valstybės yra ne vienos.

Prezidentas nurodė, kad Amerika ir ateityje teiks pagalbą tautoms, kurios yra pasiryžusios pačios tvarkyti savo ūkį ir pagelbėti kaimynams. Tatai buvo aiškus pasakymas, kad J. Valstybės rems Marshallo planą.

Trumanas taip pat nurodė, kad J. V. bus ištikimos Jungtinių Tautų čarteriui ir neleis kitoms valstybėms užmiršti uždėtų pareigų. Amerika yra nusistačiusi būti galinga, kad galėtų pasiekti pastovumo ir taikos pasaulyje.

Į užsienio ministerių konferenciją prezidentą Trumaną atlydėjo Brazilijos prezidentas Eurico Dutra. Brazilijos užsienio ministeris Raul Fernandes supažindino prezidentą Trumaną su atstovais ir tarė kelis žodžius, šiltai atsiliepiančius apie J. A. Valstybes.

Šiandien po pietų prezidentas Trumanas priėmė visus užsienio valstybių atstovus karo laive "Missouri", kuris įplaukė į Rio de Žaneiro uostą. Karo laive prezidentas Trumanas ir vėl ministeriams tarė kelis žodžius.

Vakare prezidentas išvyko į Brazilijos užsienio reikalų ministerijos rūmus, kad galėtų stebėti Vakarų Žemyno sutarties pasirašymo ceremoniją.

## J. A. VALSTYBIŲ VALDŽIA ATMETĖ SOVIETŲ NOTĄ DĖL VOKIEČIŲ ŪKIO

### Britų darbininkai sutiko leisti valdžiai skirti darbininkus svarbiems darbams

WASHINGTON, D. C., rugs. 2 d. — J. Valstybių valdžia šiandien atmetė Sovietų Sąjungos notą, draudžiančią kelti vokiečių pramonę.

Valstybės departamentas pasakė sovietų valdžiai, kad J. Valstybės negali laukti sovietų pritarimo Europos ūkiui atstatyti, amerikiečiai jau ir šiaip privalo brangiai mokėti.

Valstybės depantamentas šiandien paskelbė notą, kuri vakar buvo įteikta sovietų ambasadai.

**RUSAI SULAUŽĖ POTSDAMO NUTARIMĄ**

J. Valstybių nota sako, kad sovietų valdžia sulaužė 1945 metais Potsdame padarytą nutarimą.

Potsdame sovietų valdžia buvo pasižadėjusi neskaldyti vokiečių ūkio, tuo tarpu iki šio meto su rusais nepavyko susitarti nei dėl vieno svarbesnio vokiečių ūkio klausimo.

Šis sovietų valdžios atsisakymas bendradarbiauti jau kainavo milijonus dolerių J. Valstybėms.

**AMERIKA KVIETĖ RUSUS BENDRADARBIAUTI**

Nota sako, kad J. Valstybės kelis kartus kvietė sovietų valdžią bendradarbiauti vokiečių ūkio klausimuose.

Rusams nepatiko J. Valstybių ir britų nutarimas leisti vokiečių plieno pramonei gaminti dvigubai daugiau plieno, negu Potsdamo konferencijoj buvo nutarta.

J. Valstybės yra įsitikinusios, kad vokiečių pramonė pagelbės atstatyti ne tiktai Vokietijos, bet ir visos Europos ūkį.

## Turės atlikti nurodytą darbą

SOUTHPORT, Anglija, rugs. 2 d. — Britų darbininkų unijos principe sutiko leisti valdžiai skirti darbininkus svarbiausiems darbams.

Anglijos darbininkai nenori eiti į kai kurias pramonės šakas, o nuo to kenčia visas britų ūkis.

Darbo ministeris George Isaacs pasakė kalbą, patardamas darbininkams dirbti ilgesnes darbo valandas, nes jos būtinai reikalingos krašto gerbūviui.

**DARBININKAI ATSISAKĖ NUO SVARBIŲ LAISVIŲ**

Organizuoti darbininkai supranta, kad jie atsisakė nuo pagrindinių laisvių, dėl kurių ilgus dešimtmečius teko kovoti.

Kongrese girdėjosi balsai prieš darbo ministerio reikalavimą, bet kai reikėjo klausimą balsuoti, tai penki šeštadaliai atstovų pasisakė už teisę valdžiai skirti darbininkus svarbiems darbams.

—Iš Havanos ateinančios žinios sako, kad rusai sudarė valdžią užsienyj, kuri ryšis nuversti dabartinius valdžios uzurpatorius.

## Rusai grasina vengrų socialistams

**BUDAPEŠTAS, Vengrija, rugs. 2 d.—Sovietų karo vadas Sviridov įsakė 17 socialdemokratų partijos vadų atvykti į sovietų armijos štabą.**

**Manoma, kad Raudonosios Armijos generolas yra nusistatęs grasinti socialdemokratų vadams, pareiškusiems nepasitenkinimą vakarykščiais rinkimais.**

**Atsakomingi socialdemokratų partijos vadai protestuoja prieš komunistų vartotą klastą ir terorą rinkimų metu.**

## Teisingumo ministeris pasitraukė

BUDAPEŠTAS Vengrija, rugsėjo 2 d.—Teisingumo ministeris Ivan Ries šiandien atsistatydino. Ries priklausė tam socialdemokratų sparnui, kuris bendradarbiavo su komunistais, bet vakar padarytų klastų jis negalėjo pakęsti.

Paskelbta, kad vakarykščiuose rinkimuose dalyvavo 4,993,683 piliečiai, ir kad komunistai gavo 1,082,597 balsus.

Vidaus reikalų ministeris pripažįsta, kad apie 20,000 asmenų galėjo kelis kartus balsuoti, bet "tai yra tik menkniekis." Vakar vakare susirinko socialdemokratų partijos vadai ir tarėsi dėl komunistų vartotos klastos.

## Graikijoj užmušti 52 sukilėliai

ATĖNAI, Graikija, rugs. 2 d. —Rytų Makedonijoj įvyko kariuomenės dalinių susirėmimas su partizanais, praneša žinių agentūros.

Serres kalnuose įvyko kitas susirėmimas su partizanais, 18 jų ten neteko gyvybės.

Pranešimai iš fronto sako, kad Peristeri kalnuose yra apie 2,000 partizanų, kurie supami ir puolami.

## J. V. neturėjo kariauti, sako Hoover

WASHINGTON, D. C., rugs. 2 d. — Buvęs prezidentas Herbert Hoover sako, kad J. Valstybės neprivalėjo įsikišti į antrąjį pasaulio karą.

Jis mano, kad Didžiajai Britanijai nebuvo jokio pavojaus, kai vokiečių karo jėgos pradėjo pulti Sovietų Sąjungą. Jis sako, kad Japonija niekad nebūtų puolusi, jeigu ji nebūtų provokuota.

Hooveris mano, kad ekonominės J. Valstybių galios būtų pakakę gerai taikai padiktuoti.

## Palestinos padalinimas sukels karą

LAKE SUCCESS, N. Y., rugs. 2 d.—Palestinos padalinimas sukels gaisrą pačioje Palestinoje ir Artimuose Rytuose, šiandien įspėjo Jungtines Tautas Emile Ghoury, vyriausio arabų komiteto narys.

Karas bus neišvengiamas, jeigu Palestina bus padalyta ir bus dedamos pastangos įgabenti daugiau žydų.

Sirijos atstovas Khouri tuojau pasisakė prieš Palestinos komisijos daugumos pasiūlymą.

### Amerikos Legiono eisena

Amerikos legionierių, dalyvavusių New Yorko konvencijoje, paradas.

## ECUADORO SUKILĖLIAI SUPA QUITO, DIKTATORIAUS MANCHENO CENTRĄ

### Diktatoriaus kovon pasiųsti daliniai pereina pas sukilėlius, reikalauja konstitucijos

QUITO, Ecuador, rugs. 2 d. — Vakar ryte diktatorius Mancheno pasiuntė į Riobamba du tūkstančius kareivių, o šiandien sukilėliai jau pradėjo supti Quito, Ecuadoro sostinę.

Guayaquil garnizonas, kurio pozicija vakar buvo ne labai aiški, šiandien jau aiškiai perėjo sukilėlių pusėn ir maršuoja į sostinę.

Šiaurės provincijų garnizonai taip pat pradėjo traukti sostinės linkui.

**SUKILĖLIAMS VADOVAUJA PULK. DAVILA**

Diktatorius Mancheno paskelbė karo stovį visame krašte ir įvedė labai griežtą cenzūrą.

Kai kurie laikraščių leidėjai, gavę griežtus cenzūros nuostatus, nutarė laikraščių leidimą visai sustabdyti. Oficialūs pranešimai sako, kad pulk. Angel Banquero Davila vadovauja sukilėlių karo jėgoms, kurios pradėjo žygiuoti į Quito.

Vakar ir šiandien keliose vietose įvyko kulkosvaidžių susirėmimai.

**VENTIMILLA VADOVAUJA NAUJAI VALDŽIAI**

Paskelbta, kad dr. Suarez Ventimilla vadovauja naujai sudarytai Ecuadoro valdžiai. Ventimilla buvo Ecuadoro viceprezidentas. Kai dr. Velasco Ibarra buvo priverstas atsistatydinti, tai dr. Ventimilla norėjo užimti prezidento pareigas, bet pulk. Mancheno pasipriešino.

Dabar buvęs viceprezidentas vadovauja naujai valdžiai, kuri yra pasiryžusi atstatyti krašto konstituciją.

**KAREIVIAI NEPASIEKĖ RIOBAMBOS**

Diktatorius Mancheno sostinėje sudarė 2,000 kareivių ir pasiuntė į Riobamba, bet jiems nepavyko nurodytos vietos pasiekti.

Yambo srityje vykstančius karius pasitiko sukilėliai ir privertė juos trauktis atgal.

Pulk. Mancheno pareiškė, kad galioja 1925 metų konstitucija, duodanti prezidentui neaprėžtas teises. Sukilę garnizonai reikalauja praeitais metais priimtos konstitucijos.

## Mohandas Gandhi ir vėl badauja

KALKUTA, Indija, rugs. 2 d. — Mohandas Gandhi šiandien pradėjo badauti, jis mis tiktai vandeniu, kol Kalkutos gyventojai neapsiramins.

Vakar Gandhi gyvenamas namas buvo apmėtytas akmenimis, kai vadas atsisakė pasirodyti atvykusiai indusų miniai.

Keli šimtai indusų atnešė prie Gandhi namų musulmonų sužalotus indusus, kad jų vadas pamatytų kokia taika viešpatauja Kalkutoj.

—Švedų valdžia sutiko pakelti savo ministerį Washingtone į ambasadorių. J. Valstybių ministeris Stockholme taip pat bus pakeltas.

—Sekmadienio vakare Panamos studentai suruošė skaitlingą demonstraciją, kurios metu buvo šaukiama: —Šalin jankių imperializmas!

### ORAS

Šiltesnis.

Saulė teka — 6:17; leidžiasi — 7:24.

## PIRMIEJI DEVENIENĖS SUSITIKIMAI SU LIETUVIAIS EUROPOJE

### Švedijoje lietuviai tremtiniai turi darbo, bet neramūs dėl savo saugumo

Rašo ALENA DEVENIENĖ

Pasirįžusi pažinti lietuvių tremtinių vargingą gyvenimą karo nusiaubtoje ir skurde paskendusioje Europoje, norėjau juos ten aplankyti visuose kampuose, kad, patyrusi tikrąją padėtį, galėčiau išaiškinti visas lietuvių tremtinių emigracijos iš Europos galimybes, jiems visiems pagal išgalę patarti ir padėti, o taip pat sužinoti, ko jiems daugiausia trūksta, kokius trūkumus jų blogose gyvenimo sąlygose būtų galima pašalinti, kokius vargus sušvelninti, kad galėčiau kreiptis į Amerikos lietuvių, mane čia pasiuntusių, jautrias širdis padaryti viską, kad karo nelaimių įstumtų į vargą ir skurdą brolių tremtinių Europoje nelaimės sumažėtų, kad jie galėtų, pagaliau, prisiirti ramesnius krantus ir ten išlaukti, iki audra, išvijusi juos iš mūsų Tėvynės, praeis ir jie galės vėl be baimės grįžti į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

**SUOMIAI LIETUVIŲ NELAIMES SUPRANTA**

Jau Atlanto vandenyne, laive teko susitikti su skandinavais. Iš pasikalbėjimų su jais, iš jų baiminimosi dėl dabartinės politinės konjunktūros, kurioje Skandinavijos kraštai pasidarė barjeru, skiriančiu Vakarų ir Rytų interesų sferas, jutau, kad skandinavai nejaučia saugumo ir susirūpinę žiūri į ateitį.

P-ia Alena Devenienė

Laive ypač daug buvo suomių, kurie iš Amerikos per vandenyną skubėjo aplankyti Suomijoje esančius savo gimines. Jie skubėjo bijodami, kad dabar dar yra paskutinė galimybė tai padaryti, nes ateitis neaiški.

Sužinoję, jog esu lietuvė, reiškė lietuviams daug simpatijų, rodė gerai suprantą nelaimėn patekusios mūsų tautos reikalus ir juos atjaučią.

**KAIP LIETUVIAI PATEKO ŠVEDIJON**

Lankydamosi Nykopenge, sutikau visą eilę lietuvių žvejų iš Šventosios, kurie 1944 metų baisiomis karo dienomis buvo atvežę beveik visus dabar Švedijoje esančius lietuvius tremtinius savo mažais žvejų laiveliais per užminuotą Baltijos jūrą. Jie kitus išgelbėjo nuo grėsiančių baisybių, bet ir patys nebegrįžo. Kalbėdamasi su jais, gavau didelę moralinę paramą ir pajutau raudą to didelio darbo, kurį Amerikos lietuviai atlieka savo pavergtai Tėvynei išlaisvinti ir jos išsklaidytiems po pasaulį broliams pagelbėti. Lietuviai žvejai nesiskundė, nereiškė jokių didelių reikalavimų, o tik vienas kitas nubraukė ašarą ir klausė:

—Kada grįšime į kraštą?

Lietuvių tremtinių Švedijoje yra nedaug — apie 400. Jie gyvena susimetę į kelias didesnes kolonijas: Ekeskoelstunoje, Oerebru, Nykopenge, Stockholme. Stockholman yra susimetę mūsų intelektualai ir politinio gyvenimo likučiai.

(Tęsinys 4-tam pusl.)

## Švenčių metu žuvo 436 asmenys

WASHINGTON, D. C., rugs. 2 d.—Praeitame savaitgalyje ir Darbo Dienos švenčių metų gyvybės neteko 436 asmenys, sako oficialios statistikos.

Dėl trafiko akcidentų gyvybės neteko 254 asmenys, 69 asmenys nuskendo. 24 gyvybės neteko lėktuvų nelaimėse, o 89 žuvo dėl įvairių kitų priežasčių.

Šiuo atveju įdomu yra tai, kad saugumo taryba iš anksto apskaičiavo, jog trafiko nelaimėse žus 250 asmenys. Taryba neatspėjo, žuvo 4 daugiau, negu ji numatė.

—35 asmenys neteko gyvybės, kai Dugald, Man., stotyje įvyko traukinio nelaimė.

—Paskutinis J. V. marinų dalinys vakar apleido Tientsin miestą.

—Australija nutarė sumažinti prekių užpirkimą J. Valstybėse.

## Vėliausios Naujienos

**— Sukilę garnizonai jau yra tiktai 12 mylių atstumoje nuo Quito, sako pranešimai iš Ecuadoro. Diktatorius Mancheno įsakė ištikimiems kariuomenės daliniams ruošti barikadas sostinės gatvėse, kad galėtų pasipriešinti artėjantiems sukilėliams.**

**— Vakar vakarę Petropoly pasirašyta Vakarų Žemyno apsaugos sutartis.**

**— Sovietų valdžia sutiko dalyvauti ministerių pavaduotojų konferencijoj, ji privalės aptarti visą eilę klausimų, kuriuos užsienio ministeriai svarstys Londono konferencijoj.**

**— Vakar Tito suruoštas teismas nuteisė ilgiems metams kalėti kelis studentus, kurie praeitą pavasarį nuplėšė kelis Tito ir iškabino dr. Mačeko paveikslus. Salėn suėję komunistai reikalavo skirti studentams mirties bausmę.**

**— Stern grupės teroristai paskelbė, kad jie atmeta Jungtinių Tautų Palestinos komisijos pasiūlymą padalyti Šventąją Žemę.**

**— Pulk. Mancheno darbo ministeris tariasi su sukilėliais apie ramų Quito perdavimą, sako paskutinės žinios iš Ecuadoro. Mancheno išsiuntė karo jėgas prie sukilėlius, o dabar jis neturi kuo gintis nuo priartėjusių dalinių.**

# LIETUVIŲ RATELIAI

## LAIŠKAS NAUJIENOMS

Gerb. dienraščio "Naujienos" Redaktoriau:

Mano rašymo tikslas yra pagelbėti lietuviui studentui Munchene, kuris vienas iš pirmųjų, amerikiečiams užėjus, užsirašė Emigracijos Konsulate ir dabar sulaukė eilės važiavimui į Jungtinės Amerikos Valstybes. Dėja, nors tula jo giminaitė ir žadėjo prisiųsti jam afidėvitą, bet neprisiuntė, nes nepajėgė,

Taigi, mielas laikraščio redaktoriau, gal Tamsta galėtum tuo reikalu pagelbėti: paskelbti mieliems lietuviams amerikiečiams šį dalyką — bene atsiras gerų žmonių viltį turinčiam studentui pagelbėti atvykti į U.S.A.

Minėtas lietuvis studentas yra Jakutis Aleksandras, bebaigiąs muzikos studijas Munchenó Universitete. Dėl jo nepaprastai gražaus balso jis jau daugelį kartų buvo kviečiamas vokiečių operos teatrų dainuoti solistu. Jisai moka daug kalbų ir gali išpildyti originalias vokiečių, rusų, prancūzų operas. Be to, jisai yra geras mekanikas. Jisai yra buvęs Chicagoje, kaipo sportininkas, nes yra labai geras tenesistas.

Kiek didelės ateities jame yra, pasirodys, jeigu jis atvyks į Ameriką. Affidavit of Support sudaryti jo asmens žinios yra tokios: Jakutis Aleksandras, sūnus Kazio, gimęs 1911 m. lapkričio mėn. 1 dieną. Kilimo vieta Šapkaičiai, Šiaulių apskrities. Motina Ona Mikėntaitė.

Jo dabartinis adresas: Jakutis Aleksandras, Munchen, Innere Wienerstr. 40/3, U.S. Zone, Germany.

— Neseniai atvykęs iš Vokietijos, Jūsų V. S.

## NAUJIENOS EINA Į SOVIETŲ LIETUVĄ

Skaitytojas dėl šios antraštės gali tuoj pamanyti: Ką, ar jau komunistų valdomoj Lietuvoj spaudos laisvė atgyja? Ar jau ten gali keliauti ir socialistiniai ir kitokie laikraščiai? Kas čia, ar stebūklai pradėjo rodytis, ar tik sapnuoju apie spaudos laisvę?

Ir jeigu yra komunistų valdomoj Lietuvoje kitokių pažiūrų laikraščiams yra žodžio laisvė, tai gal yra ir susirinkimų laisvė? Ir gal jau galima sovietų Lietuvoj savo nuomonę pasakyti laisvai, be jokios baimės ir rūpesčio, kad tave už kritiką ir išreikštas mintis nekiš į kalėjimą ir netrems į šaltus Rusijos užkampius, nė badu nemarins?

Tiesa yra, kad Amerikos komunistai siunčia į sovietų Lietuvą Naujienas, o gal ir kitus laikraščius, nes tenka komunistų spaudoje apie Naujienas ir ratį "N." redaktorių P. Grigaitį matyti ir skaityti ilgiausių straipsnių, parašytų iš sovietų Lietuvos.

Tie rašytojai nurodo Naujienų datas, kuriuose jų numeriuose kas ir kaip buvo rašyta. Vadinasi, Naujienos yra pageidaujamos ir jos nukeliauja į sovietų Lietuvą ir patenka tiesiai į Paleckio, Sniečkaus ar kurio kito komunistų pastumdėlio rankas. Jie Chicagos dienraštį skaito ausis išputę, akis išvertę, kaip kukulius.

Juk tai įdomu. O už vis labiausia pyktsa ir juos pašėlusiai nervuoja tie visuomenės parašyti raštai Naujienose — ypatingai kurie kerta iš pat šaknų visą Lietuvos okupantų politiką. Mat, Amerika yra laisvės šalis, čia nevaržo žmogaus sąžinės: rašyk, skaityk ką nori, kas tau patinka, kalbėk ir kritikuok.

O piliečiai laisvu būdu, nevaržomi ir nepersekiojami čia renka krašto valdžią, laisvai atiduodami savo balsus kam nori. Tokių apgaulių, tokių komedijų, kokias įvykdė atėję į Lietuvą Rusijos uzurpatoriai, čia mes gyvendami nė nesapnuojame. — R. Š.

## J. E. Pocių draugiškas išvažiavimas

BRIDGEPORT. — Pp. John ir Elzbieta Pociai, 3313 South Halsted st., tavernos biznio savininkai, rugpiūčio 31 dieną surengė išvažiavimą savo draugams ir kostumeriams į Buffalo Grove, 83rd st. ir Keane ave. Čia buvo visiems veltui skanių valgių ir geros rūšies degtinės ir alaus su kvasu ir lemonadu.

Visi prie skanių valgių, gėrimų ir draugiškų kalbų gražiai Forest Preserves miške laiką praleido iki vakaro. Aš manau, kad visi šio draugiško išvažiavimo dalyviai, pp. J. E. Pocių draugai ir kostumeriai, yra širdingai dėkingi jiems už tokias geras vaišes.

— Senas Petras.

## Padėka Roselandiškiams

Aš Benigna Lakačauskas-Nemunaitienė, nuo savęs ir nuo krikšto motinos Felicijos Puchkorienės, dėkoju visiems pažįstamiems draugėms ir draugams už prisidėjimą prie dovanos vežimėlio naujagimiui sūnui.

Mano vyras ir duktė dabar randasi Vokietijoje. Tikiu, kad jie atvyks į Ameriką anksčiau ar vėliau šiuo adresu, 10831 S. Edbrooke ave.

— B. Nemunaitienė.

## Padarykime našlaičių pikniką sekmingu

Praėjusių metų vasarai baigiantis, rugsėjo 15-tą, bendromis spėkomis devyni klubai veikė tikslu sukelti lėšų našlaičiams. Kalbami klubai buvo surengę pikniką ir tas piknikas pasirodė nepaprastai sėkmingas. Suvažiavo daug našlaičių rėmėjų, kurie, kaip bitės avily, ūžė Joe Liepos ąžuolyne, smagiai laiką leisdami.

Šįmet irgi tame pačiame ąžuolyne ir tą patį mėnesį, tik vieną savaitę anksčiau, būtent rugsėjo 7 d., įvyks piknikas. Ir vėl našlaičių organizacijų komitetas, su savo atstovais ir visais darbininkais, ruošiasi darbui. Jie rengiasi duoti progos visiems suvažiavusiems svečiams turėti smagius laikus, susibūrus į didelę minią žmonių.

Kaip matote, tikslas yra gražus. Taigi padarykime sėkmingą ir naudingą šį pobūvį.

— R. Š.

## Policininkas Nušovė Savo Žmoną

Chicagos policininkas Frank Griswold, 6643 S. Union ave., areštuotas. Jisai yra kaltinamas tuo, kad šeimyninių barnių pasėkoje nušovė savo žmoną Beth Griswold. Vyras yra 39 metų, jo žmona buvo 45 m.

## Marquette Park

### Draugui Jonui Matkui mirus

Pereitą sekmadienį gyvybė apleido J. Matkų. Regis, kad tai taip naturalu kaip kasdieninė duona, bet kuomet miršta ilgų metų pažinties draugas, tai palieka skaudu ir liūdna, ir aš manau, kad ir velionio Jono liūdi ne tik jo artimi draugai, bet ir kiti, nes Jonas buvo labai tolerantiškas, kur reikėjo tokiu būt.

Jo netekus, gailiai ir nuskriaustos tėvynės draugai, kurios dabartinę nelaimę jisai giliai atjautė ir būdamas labai geroj finansinėj padėtyj gausiai ir su doleriu rėmė.

Velionis Jonas Matkus buvo kilęs iš neturtingos Lietuvoje šeimos. Bet per savo sumanumą bei pastangas buvo tiek aukštai pinigiškai prasisiekęs, kad gal iš kelių tūkstančių ateivių rasi tik vieną tokį. Vienok su menka savo sveikata savo turtu jam neteko daug naudotis.

Velionis Jonas paliko ne tik būrelį gerų draugų liūdint, bet ir brolį Pijų ir Juozą su jo žmona. Bet mes galime jo garsiai raudot, vienok iš jo bebalsių lūpų nei žodžio neišgirsim, ir trumpu laiku jo kūną globos gražus, dar žaliuojantis Tautiškų kapinių kalnelis. Mes gyvieji žinom, kad mylimas draugas tenai atras tobulą pasilsį, kad po Tautiškų kapų velėna jisai pasislėps nuo visų netobulo pasaulio vargų, nelaimių. Mes likę jo draugai ir broliai jam to nuoširdžiai velinam.

Taigi ilsėkis ramiai, brangus drauge, laisvų, tylinčių draugų kaimynystėj. — P. M.

## PAIEŠKOJIMAI

Pranas Alseika ieško ponios Zilevič, gyvenančios Chicagoje. Jo dabartinis adresas yra:

Pranas Alseika,
D.P. Camp C,
Elbracht Kaserne
(13b) Ingolstadt
Germany-Bavaria,
U.S. Zone.

Dėl platesnių informacijų malonėkite kreiptis tokiu adresu: Mrs. A. Zemiciunas, 714 West 31st street, Chicago, Illinois.

* * *

Bonifacas Žukauskas, sūnus Vinco ir Uršulės, kilęs iš Rumšiškių valsčiaus, Mackunų kaimo, ieško dėdę Drumstą Izidorių, gyvenantį Amerikoje. Atsiliepti prašoma tokiu adresu:

Bonifacas Žukauskas,
D.P. Camp C.,
Elbracht Kaserne,
(13b) Ingolstadt,
U.S. Zone, Germany.

Dėl daugiau informacijos prašoma kreiptis tokiu adresu: Mrs. A. Zemiciunas, 714 West 31st street, Chicago, Ill.


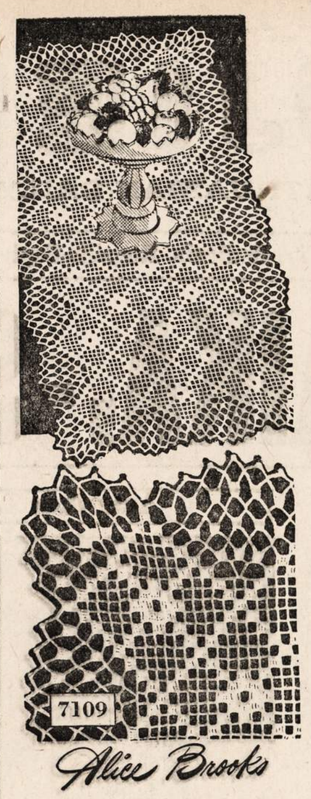


KAINA 20c

7109—Megztas takelis bufetui

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. No. 7109

Čia įdedu 20c. ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas


## Švenčių Nelaimėse Žuvo 448 Asmenys

Darbo Dienos švenčių laikotarpiu visame krašte žuvo nelaimėse 448 asmenys, sakė vakar dienos pranešimas.

**PETRAS HALVIS**

Mirė rugsėjo 1 d. 1947 m., sulaukęs 60 metų amž. Gimęs Rietavo parap., Telšių apskr. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Paliko nuliūdę: draugas Povilas Vainauskas ir kiti draugai.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko Koplyčioj, 710 W. 18 St.

Laidotuvės įvyks rugsėjo 4 dieną, 7:30 val. ryto iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A.A. Petro Halvio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

**DRAUGAI**

Laidotuvių Direktorius P. J. Ridikas, Tel. YARds 1419.


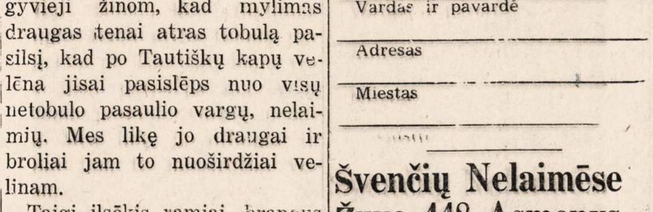

**JONAS MATKUS**
2407 W. 66th St. Tel. TRIangle 5197

Mirė rugp. 31 d., 2:15 val. ryto, 1947 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Mariampolės aps., Liudvinavo parap., Kievinės km.

Paliko nuliūdę: 2 broliai: Pijušas ir Juozapas, švogerka Sophie ir kitos giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoj liko sesuo Ona, 2 broliai: Feliksas ir Liudvikas ir kitos giminės. Argentinoj liko 2 seserys: Antosė Majauskas ir Petronė Didvalis ir jų šeimos.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioj, 6845 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks treč., rugsėjo 3 d., 2:00 val. popiet iš koplyčios į Lietuvių Tautiškas Kapines.

Visi A.A. Jono Matkaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

BROLIAI, ŠVOGERKA IR KITOS GIMINĖS

Laidotuvių Direkt. Mažeika ir Evans. Tel. PROspect 0099.


## PRANEŠIMAI

BRIDGEPORT: — BALF 3-čio skyriaus sandėlis randasi 939 West 33rd St., Al. Budrio krautuvėje. Drabužiai, avalynė, maistas ir tt. ir piniginės aukos BALF intencijai priimamos kasdien. Radus krautuvę uždarytą, aukas reikia įnešti per šonines duris. —VALDYBA.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Skyriaus sandėlis priima drabužius, kuriuotą maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-tos val. po pietų iki 8-o val. vakaro. Sandėlis — Seseru namas, 1641 Wabansia Ave.

BALF 6-tas Skyrius priima drabužius maistą bei knygas dėl lietuvių vargstančių Europoje sekančiose vietose: Kass Jemelry Store 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mozart Street. Kas negalite atnešti pašaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.


REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"


*"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.*


**LOVEIKIS** Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

**URBA** Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

**A. PETKUS**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142
★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIŪDĖSIO VALANDOJ Šaukite
**MAŽEIKA & EVANS**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PROspect 0099
3319 Lituanica Ave. YARds 1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

**John F. Eudeikis**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727
DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto, W. G. E. S. 1390 k.


## LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI


NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

**ANTANAS M. PHILLIPS**
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

**PETRAS P. GURSKIS**
659 WEST 18th STREET TEL. SEELEY 5711

**J. LIULEVIČIUS**
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

**P. J. RIDIKAS**
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

**I. J. ZOLP**
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

**LACHAWICZ IR SŪNUS**
TEL.: VIRGINIA 6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

**L. BUKAUSKAS**
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661


## SUSIRINKIMAI

SLA 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 3-čią, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. 7:30 val. vakaro. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti.

A. Kaulakis, fin. sekr.

SLA 134-tos MOTERŲ KUOPOS svarbus susirinkimas bus ketvirtadienį, rugsėjo 4 d., 7:30 val. vakare, Hollywood Anex 2421 W. 43-čia gatvė. Narės prašomos būtinai atsilankyti ir užsimokėti mokesčius.

K. Katkevičienė, fin sekr.


**PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU**
APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEBAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolu
LIETUVIAI SALESMENAI
**CARR MOODY LUMBER CO.**
STANLEY LITWINAS, Manager
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272


## Chicagos Draugijų Klūbų Valdybos 1947 Metams

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VALDYBA 1947 METAMS: Pirm. Artanas Jusas, 2131 W. 24th St.; Vice pirm. F. T. Pulaikis; Nut. rašt. Peter P. Kenutis, 5015 Quincy St., tel. Columbus 5270; Fin. rašt. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., tel. Lafayette 9623; Kasierius Masiulis, 3252 So. Halsted St.; Kontr. rašt. Mrs. D. Wolkat. Mitingai atatsibūna kas ketvirtą pirmadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43 St.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLŪBO VALDYBA 1947 METAMS: Steponas Narkis—pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. Virginia 1279; Mrs Martha Masiulis—pirm. pagelb., 3252 S. Halsted St., tel. Victory 7319.; K. Kazlauskas—nut. rašt., 4528 So. Spaulding Ave.; Paul. J. Petraitis—turto rašt., 812 W. 33rd St., tel. Calumet 4191; Alfonsas Masiulis—iždo., 3252 South Halsted St., Victory 7319; Mrs. Rose Litvinas—iždo globėja, 4127 So. Maplewood Ave. ,tel. Lafayette 3791; Joseph Gražulis—maršalka, 4533 S. Fairfield Ave.; Steponas Narkis — korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečialienį, kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakaro, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai priimami nuo 15 iki 58 metų, vyrai ir moterys.

JONIŠKIEČIŲ L. IR K. KLŪBO VALDYBA 1947 METAMS: Pirmininkas John Yankus, 6836 South Maplewood Ave., Republic 6508; Vive-pirm.—Joseph Danta, 4535 So. California Av., Virginia 0877; Nutarimų rašt.—Joseph Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill., Olympic 362; Finansų rašt —Estelle McNamee, 6802 South Maplewood Ave., Hemlock 3555; Trustees: Mrs. Marion Miravičienė, 2539 W. 46th Pd., ir Bruno Dikčius, 7000 S. Campbell Ave.; Kasierius—Joseph C. Vebell, 6447 S. Emerald Ave., Normal 1685; Korespondentė — Estelle McNamee, 6802 S. Maplewood Ave., Hemlock 3555. Joniškiečių L. ir K. Klūbo susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, antram sekmadienį 1 val. popiet, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ 9 WARDO KLUBO Valdyba 1947 m. Pirm. S. Dambro, 56 E. 101 St., tel. Pullman 2939; I-vice pirm.—J. Nadvaras, 109 W. 109 St., II-ras vice-pirm.—J. Pivarunas, 22 E. 101 Pl.; prot. rašt.—A. Laurutanas, 10530 Indiana Ave., telefonas Waterfall 0865; Fin. rašt. — B. Liutkevičius, 134 E. 110 St.; Iždo. —K. Draugelis, 10734 S. Wabash Ave.; Iždo glob.— A. Bubelis, 10735 S. State St. ir iždo glob.— J. Jankauskas, 149 E. 115 St.; Maršalka—J. Labzentis, 10806 S. Wabash Ave.

SOUTH WEST LITHUANIAN DEMOCRATIC CLUB VALDYBA 1947 METAMS: Floyd Dowiat—pirm., 5945 S. Albany Ave., tel. Hemlock 9897; Jack L. Jatis—vice pirm., 6822 So. Rockwell St. tel. Grovehill 8105; Justin Tarvidas — nut. rašt., 6637 S. Union Ave., tel. Normal 4343; Julia Gricius—finansų rašt., 6614 S. Sacramento Ave., tel. Republic 7714; Louis Antanavice—iždo., 2622 West 69th St., tel. Prospect 7877; Uršula Vainauskas ir Dora Petrol —iždo globėjos; Charles Zekas Sr.—maršalka; John Vilkisius — koresp.; Direktoriai: Al G. Kumskis, Anthony Preibis, Paul Rauskin, Anthony Gustas, John Gaizaitis. Mūsų susirinkimai įvyksta kas antrą ketvirtadienį, antrašu 6816 S. Western Ave., 7:30 v. v.

# KORESPONDENCIJOS

## APRAŠYMAS APIE MONTREALĄ BUVO TEISINGAS

Rašo BRONĖ SPUDIENĖ

"Naujienų" No. 195 tilpo p. D. Norkeliūno raštelis mano adresu "Atsakymas poniai B. Spudienei." Kam to, rodos, atsakymo reikėtų, kuomet aš jokio klausimo p. D. Norkeliūnui nestačiau- Bet p. D. Norkeliūnas "atsako" man tokia prasme, kad aš būk tai neteisingai Montreale lietuvių gyvenimą aprašiau. Perskaičiau gana atidžiai ir niekur nesuradau p. D. Norkeliūno rašte, kad tai būtų neteisybė. Viską, ką aš rašiau, p. Norkeliūnas pritvirtina. Tai kam dar "atsakymą" rašyti ir tame rašte nieko klaidingo neparodyti? Ar rašyti tik todėl, kad pasirodžius? Dėl pasirodymo rašyti "kritikas" — tai nerimtas darbas. Gaila man seno frento, kad laiką eikvoja, kur nereikia jo eikvoti.

Imti "argumentą," kad aš būdama Montreale organizaciniais reikalais nepasikalbėjau asmeniškai su D. Norkeliūnu, tai ir "klaida." Kodėl klaida?

Toliau Norkeliūnas teisinasi dėl savo neveiklos, kad jis du metus sirgo. Tai jeigu aš būčiau ir kalbėjusis asmeniškai, tai klausimas ar p. Norkeliūnas būtų pasveikęs?

Aš manau, kad aš labai gražiai aprašiau montrealiečius. Juk pasakyt, kad montrealiečiai praturtėjo, gražiai gyvena, visai nėra bloga? O juk p. Norkeliūnas nenuginčijo to Jeigu taip, tai kur p. Norkeliūnas suranda mano "neteisingą" aprašymą?

Iš tikro jeigu kas kalba nesąmones, ir juoką daro montrealiečiams, tai p. D. Norkeliūnas. Jis sako, kad gyvenąs Montreale nuo 1926 metų ir jokių socialistų organizacijų nežinąs. Jis mano, kad socialistinis judėjimas tik ir prasidėjo nuo 1926 metų, kada p. Norkeliūnas į Kanadą atvažiavo. Taip nėra. Prieš pirmąjį pasaulinį karą Montreale buvo gana stambus lietuvių socialistų judėjimas. Tiesa, ir aš nebuvau tuo laiku Kanadoje, bet tą galima rasti ėjusios "Kovos" komplektuose. Žinoma, tokie dalykai kaip "Kovos" komplektai p. Norkeliūnui yra svetimi.

Bet p. Norkeliūnas nelabai kaip nukalba savo rašte. Jis sako sirgęs ir nesveikavęs per du metus. Bet kuomet aprašo K. Žižiūnų pokylį, kur ir jis pats, aišku, asmeniškai dalyvavo, tai atrodo, kad jis nebuvo toks jau ligonis. Jeigu p. Norkeliūnas prisidengia savo neveiklumo liga, tai daug tokių "ligonių" yra, kurie lanko balius, bet kad ką padirbėti dėl organizacijos, tai "serga." Aš tokių ligonių nepripažįstu.

Ponas D. Norkeliūnas bara mane, kad aš atvykusi į Montrealą nesušaukiau pažangių lietuvių pasitarimo. Vot tame ir bėda, kad Montreale yra daug mūsų gerų žmonių, bet iš Brooklyno turi atvykusi atstovė susišaukti juos į susirinkimą. Tas jau, p. Norkeliūnui, perdaug! Jeigu galima į jubiliejinį pokylį per užpakalines duris sukviesti žmones, tai daug lengviau per priešakines duris susikviesti į susirinkimą ir sudaryti organizacinį pažangų kūną. Pamėgink, p. Norkeliūnai, ir pamatysi, kad pasekmės bus geros.

## Toronto, Ont.,

*SLA 236 kuopos išvažiavimas buvo puikus*

Kaip jau praeitą kartą minėjau, SLA 236 kuopa nutarė surengti Verutės ir Vinco Treigių ūkyje išvažiavimą. Dabar galiu pasakyti, kad gerb. šeimininkų dėka viskas pavyko puikiai!

Nors nuo Toronto yra apie 100 mylių, bet visgi 8 automobiliai, pilni svečių, atvažiavo. Visi kiti svečiai tai buvo apylinkės ūkininkai ir taipgi didelis būrys p.p. Treigių asmenų svečių, taip sakant, Dalhi ir Simcae smetonėlė, — daktarai, advokatai ir t.t.

Didelio įdomumo teikė visiems atvykę iš New Yorko ir Ottavos fotografai, kurie ten apylinkėje fotografavo tabako derlių jau kelios dienos. Sekmadienį vėl fotografavo visus svečius. Indrelių Birutė buvo papuošta tabako karalaite ir tapo nufilmuota, vežant tabaką su traktorium ir kitose įvairiose pozose.

Tas viskas buvo įdomu, jauku ir gražu. Už tą gražų laiką ir už nemažą pelną mūsų kuopos naudai ne tik valdybos (kuri rengė išvažiavimą), bet ir visų 236 SLA kuopos narių vardu reiškiu Verutei ir Vincui Treigiams didelį, didelį AČIŪ!

*Atvėso oras*

Šiandien, tai yra rugpiūčio 26 d., atvėso oras, ir visi pasijuto daug smagiau. Kaitra kepino mūsų Torontą jau kelias savaites, ir žmonės jau pasiilgo vėsumos. Daugelis sako, kad jie nenorėtų gyventi Californijoj ar Floridoj.

J. Yokubynas

Robert Taylor
M-G-M Star

## Laiškas iš Kanados

Laišką gavo Paul Balchen, 6236 S. Dorchester ave., Chicago 37, Ill.

Brangus Dėde:

Po ilgų ieškojimų ir vargų vis gi gavau Jūsų adresą. Tuo labiau apsidžiaugiau, kad jau daugiau nei trys metai, kai vokiečiai išvežė mane iš tėvynės, o kiti mūsų namiškiai bei giminės liko Lietuvoje, ir su jais nesusirašinėju ir jokios žinios apie juos neturiu. Todėl ir skubu bent porą žodžių Jums parašyti.

Apie mūsų gyvenimą Vokietijoje tur būt girdėjot, todėl daugiau apie tai nerašysiu. Bet šių metų birželio mėnesį buvo atvykę Kanados atstovai į Vokietiją ir surašinėjo vyrus norinčius vykti į Kanadą 10-čiai mėnesių miškų darbų. O vėliau, kas norės, galės pasirinkti darbą. Taigi aš užsirašiau ir atvažiavau į Kanadą. Dabar jau tris savaites išdirbau miške.

Brangus dėde, prašau parašyti man. Aš esu Povilas Balčiūnas, sūnus Kazimiero, iš Užusienių kaimo, Gulbinų valsčiaus. Mano motina yra Katryna Dervinaitė. Jeigu kartais nebūtumėm giminės, tai būkite malonus, vis tiek parašykite. O progai pasitaikius, gal sužinotumėt apie mano tikrąjį dėdę.

Su pagarba,

— Povilas Balčiūnas.

## Brooklyn, N. Y.

NAŠLAIČIŲ VAKARIENĖ RUGSĖJO 14 DIENĄ

BALF 23 skyriui vadovaujant, Apreiškimo parapijos draugijos rugsėjo 14 d., sekmadienį, ruošia lietuviams našlaičiams paremti vakarienę.

Vakarienė įvyks Apreiškimo parap. salėje, No. 5 ir Havemeyer St., Brooklyne. Pradžia 6 val. vak. Bilietas — 2 dol. 50c.

Rengėjai kviečia visus lietuvių našlaičių draugus paremti šią vakarienę savo atsilankymu arba auka. Jos tikslas labai gražus, tad tikimasi ir gražios paramos.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJIENAS"

## RUSAMS NESISEKA SU PLYTŲ GAMYBA LIETUVOJE

"Kaune esančiam Statybinių medžiagų pramonės trestni Nr. 1 priklauso stambiausios respublikos plytinės, kaip "Palemonas", "Sargėnai", — rašo š. m. liepos 12 d. "Tiesa". — Bet užklausęs tresto vadovus apie plytų gamybą gauni vieną ir tą patį atsakymą:

— Blogai su plytomis...

Didelius uždavinius šių metų plytų gamybos planas stato stambiausiai Lietuvos "Palemono" plytinei. Šiems uždaviniams vykdyti ji turi visus reikalingus įrengimus ir žmones. Bet gamybos planas nuolat žlugdomas. Per dieną Palemone turi būti pagaminama 64.600 plytų. Vos 35.000 vargais negalais išeina iš formų. Dar blogiau su čerpių gamyba. Vietoje 8,400 čerpių, pagaminama 2,-200. Plytinės vadovai maža rūpinasi, nesisieloja dėl jiems pavesto darbo vykdymo.

Palemono plytinėje dirbama viena pamaina. Tai ir yra viena pagrindinių priežasčių, jog taip maža pagaminama plytų ir čerpių. Darbo jėgos yra pakankamai ir pilnai galima būtų dirbti dviem ar trimis pamainomis.

Antra priežastis — moliui vežti vagonėlių trūkumas. Molio sluogsniai atrasti, jis kasamas. Tačiau mašinos ir darbininkai ištisas valandas nesulaukdami molio stovi be darbo, nes nepakanka moliui vežti vagonėlių. Kada reikėjo remontuoti vagonėlius, kurių apgadintų plytinėje yra apie 80, plytinės direktorius Pišin ir vyr. inžinierius Petrenko lengvabūdiškai mostelėdavo ranka į darbininkų įspėjimus,kad reikalinga skubiai remontuoti vagonėlius:

— Et, gausime iš Vilniaus.

Bet nesulaukus iš kitur pažadėtų vagonėlių, imtasi remontuoti savus. Tačiau remontas vyksta labai lėtai. Plytų degimą gali sužlugdyti kuro stoka, nes Palemono plytinės durpyne vietoje 90 tonų kasdien iškasama tik 39 tonos.

Dideli sunkumai visose plytinėse yra ryšium su gipso stoka. Dėl Statybinių medžiagų pramonės ministerijos tiekimo — realizavimo valdybos kaltės ši svarbi čerpių gamyboje medžiaga negauta.

Jei ministerijos tiekimo — realizavimo valdybos snaudaliai būtų laiku pakrapštę savo akis, gipsu visai lengvai galima būtų apsirūpinti.

Bet neturint čerpių formoms pagaminti gipso, jo vietoje galima pavartoti specialius presus. Tokį presą Palemono plytinė turi. Tačiau čerpių gamyba vilkinama, gamybiniai planai nevykdomi.

— Nėra gipso, — vėl skundžiasi plytinės vadovai.

Tuo tarpu nič nieko nedaroma, kad gautas presas būtų paleistas į darbą...

Ne geresnė padėtis ir Sargėnų plytinėj. Vietoje 37,000 plytų per dieną čia pagaminama 25,000. Plytinė turi duoti kasdien po 5,000 čerpių. Tačiau jau kelintas mėnuo čerpės negaminamos. Ir čia nėra gipso!

Gelgaudiškio plytinės direktorius Žemaitis dirba viską, tik ne jam pavestą darbą. Vietoje reikalingų pagaminti 19,-000 plytų, tepagaminama 11,-000. Čia pasirodo kaltas ne direktorius, bet... arklys,kurio direktorius Žemaitis niekur negali gauti moliui atvežti.

Panašiai dirba ir kitos Statybinių medžiagų pramonės tresto Nr. 1 žinioje esančios plytinės.Negana to, jog plytų ir čerpių pagaminama labai maža, didelė jų dalis yra blogos kokybės.

Dėl šių plytinių blogo darbo pirmon eilėn kalti Statybinių medžiagų pramonės tresto vadovai.

Eilėje atvejų tresto darbuotojai vengia paremti plytinių darbą. Štai, prieš kurį laiką Sargėnų plytinėje buvo skubiai reikalingas molio presui diržas. Direktorius rašė trestui reikalavimus, prašė žodžiais, bet veltui.

— Neturime mes, neturi nei ministerija, — buvo atsakinėjama treste.

Tačiau Sargėnų plytinės direktorius šį diržą po ilgo vaikščiojimo į trestą, pareikalavus betarpiškai iš Statybinių medžiagų pramonės ministerijos — gavo.

Didelių sunkumų Sargėnų plytinėje sudaro plytoms degti malkų atvežimas. Neseniai ministerija specialiai Sargėnų plytinei paskyrė sunkvežimį. Sunkvežimiui atvykus į Kauną, jį apžiūrėjo tresto vadovai. Matyti, mašina jiems patiko, nes ją paliko sau, o Sargėnų plytinei davė kitą, sulaužytą, beveik netinkamą naudojimui. Šie faktai rodo, kad tresto vadovai daugiau rūpinasi savimi, negu plytinėmis, kurios pusmečiui praėjus vis dar nesutvarkytos. Visiškai treste užmiršti plytinių darbininkų buitiniai reikalai..."

Taip rašo pačių rusų Lietuvoje leidžiamas laikraštis. Prie šito tikrai maža ką begalima pridėti. Jei tik tiek, kad "Tiesa" be reikalo dėl visų šitų nesekmių kaltina vien tik įmonių ar trestų vadovus. Lietuvoje dabar niekas (išskyrus keletą parsidavėlių) nesistengia, nes visi žino, kad dirba — okupantams.

J. J.

## PAIEŠKOJIMAS

Gustainis Antanas, sūnus Vinco, gyvenęs Vinkšnupių kaime, vėliau Žemojoje Panemunėje, paieško savo pusbrolio Gustainio (Damo) Kazimiero, sūnaus Kazimiero, kilusio iš Bliuviškių kaimo. Gimusio 1904 metais ir nuo 1928 metų gyvenančio Kanadoje.

Ieškomasis ar jį žinantieji maloniai prašomi atsiliepti šiuo adresu: Antanas Gustainis. Lithuanian DP. Camp (13b) Kempten. Bavaria. US Zone in Germany.

## Laiškai iš Vokietijos

Laiškus gavo p. M. Rainienė, 105 — 15th ave., Melrose Park, Ill.

Maloni mūsų geradare, ponia Rainiene:

Mes gavome iš BALF'o berniukui paltuką, kuriamę radome Jūsų adresą. Šiuo laišku norime Jums širdingai padėkoti už dovaną. Mūsų sūnui paltukas yra labai reikalingas ir labai džiaugiamės jį gavę.

Kai bėgom iš Lietuvos 1944 m., tai turėjom pasiėmę tik pačius reikalingiausius drabužius. Atbėgom į Austriją, bet iš ten 1945 metų pavasarį vėl reikėjo bėgti į vakarus. Bėgimo metu visas mūsų bagažas žuvo ir likome tik su tais drabužiais, kuriuos buvome apsivilkę.

Tada buvo labai sunku. Dabar gi, ačiu duosniems Amerikos lietuviams, esame patenkinamai apsivilkę. Mums dar tuo blogiau, kad esame išmesti iš UNRRA globos.

Ligi bolševikų atėjimo į Lietuvą aš dirbau, kaip inžinierius, fabrike, o žmona kaip dantų gydytoja. Gyvenom gerai, o dabar be tėvynės, be savųjų, ir reikalinga rūpintis, kad tik galima būtų išgyventi. Ir vargams jokio galo nesimato. Vienintėlė parama visiems pabėgėliams tai Amerikos lietuviai. Visos aukos per BALFą mus pasiekia. Reikia pasakyti, kad parama drabužiais yra labai jaučiama. Anksčiau dalį drabužių paimdavo UNRRA ir išdalindavo kitų tautybių pabėgėliams, dabar viskas tenka lietuviams.

Kitas laiškas

Didž. gerb. ponia Rainiene:

Gavęs iš Raudonojo Kryžiaus padorų paltą, kaipo Jūsų auką mums lietuviams, ir gavęs Jūsų adresą, jaučiu pareigą padėkoti.

Todėl tariu širdingiausią ačiu Jums, parėmusiai mane nelaimingą, be tėvynės, be savų namų ir vienui vieną esantį, be artimųjų svetimam krašte.

Mano džiaugsmas, gavus Jūsų dovaną, yra neparašomas šiame mažame laiške.

"NAUJIENOS" YRA JŪSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS —UŽSIRAŠYKITE JAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

AMŽINAI ATMINČIAI DUOKIT FOTOGRAFIJĄ
Petrik-Walters STUDIO
MŪSŲ SPECIALYBĖ— VEDYBŲ IR KŪDIKIŲ PAVEIKSLAI
Specialiai nupigintos kainos
DĖKOJAMA UŽ JŪSŲ ŠAUNIĄ PARAMĄ
2640 W. 63rd Street
Dėl susitarimo šaukite
REPublic 1157

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan Kanter
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

MATRASŲ IR BOX SPRING IŠDIRBĖJAI
Hollywood Lovos
Mieros Pagal Jūsų Nurodymus.
Užtikrintas Rankų Darbas
Pirma negu pirksite matrasą, Pirmiau Pamatykite Mus
Mes Garantuojame, kad Patiks
Dirbtuvė ir Showroom Randasi
4018-20 S. Archer Av.
Tel. YARDS 7897

CHRONIŠKA NESVEIKATA
TOKIA KAIP
• ARTHRITIS
• REUMATINIS STOVIS
• KEPENŲ ir ŽARNŲ STOVIS
• KITOS CHRONIŠKOS LIGOS.
Atsilieps į naturalius gydymo metodus, kai priežastys bus pašalintos.
NUODUGNA EGZAMINACIJA
• X-RAY-PHYSIO-THERAPY
• COLONIC IRRIGATION ir GYDYMAS su ELEKTRA.
DR. WYLIE D. McCLEERY
D. C. D. N.
2044 W. 35th St.
LAFAYETTE 2313

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežejimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eczema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina $1.50, siųskit Money Orderį arba nuvykit į
BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

• JEIGU NORITE PASKOLOS ANT NAMO
• JEIGU NORITE PASIDĖTI TAUPINIMUI
• JEIGU NORITE GAUTI 3% — KREIPKITĖS Į
UNIVERSAL Savings and Loan Association
1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317
Jūsų indėlių saugumui apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų

DUODAME PASKOLAS UŽ ŽEMIAUSĮ NUOŠIMTĮ.
Didžiausia ir stipriausia finansinė įstaiga teikia taupytojams ekstra apsaugą.
Turtas 18 milijonų dolerių.
Atsargos fondas virš $1,600,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue • Virginia 1141

WINKLER FULLY AUTOMATIC STOKERS

GAUNAMI DABAR
Nežiurint koki namą jūs šildote, Winkler sutaupys jums pinigų ir pagerins patogumus... suteiks jums žemą kainą ir automatišką šildymą. Tik šis stokeris turi žinomą Winkler PILNAI AUTOMATIŠKĄ TRANSMISSION—EKSTRA JĖGĄ, kuri užtikrina gerą patarnavimą—dykai operavimą, ilgesnį amžių. Pamatykit Winkler demonstrujant pirm pirkimo.
DYKAI APŠILDYMO APŽIŪRĖJIMAS
Pilnas pasirinkimas Hopper ir Self-feed stokerių dėl namų, apartmentų, komercinių ir industrinių pastatų.
Dėl KATADŽIŲ WINKLER STOKERIAI—$179 O. F. B. ir aukščiau
Atvykite arba telefonuokite dėl INFORMACIJŲ— LAFAYETTE 3138
ARCHER STOKER SALES CO.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
Įdėda Mūsų Dirbtuvės Patyrę Ekspertai
4101 ARCHER AVE.
8:30 A. M. iki 12 Dienos Atdara Sekmadieniais

PASIKLAUSYKITE VISŲ MĖGIAMIAUSIUS
BUDRIKO RADIO PROGRAMUS
Sekmad. WCFL Stoties—9:30 v. vak.
Ketvirtad. WHFC Stoties—7:00 v. v.

Budriko Krautuvėje
visuomet rasite geriausios kokybės RAKANDUS, RADIOS ir JEWELRY, prieinamiausiomis kainomis ir visuomet mandagų patarnavimą Atsilankykite.
VISI DEPARTMENTAI PATALPINTI VIENAME BALTAME NAME
Krautuvė atdara kiekvieną dieną. Vasaros metu atdara vakarais Pirmadienį ir Ketvirtadienį iki 9 v. v.
Jos F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.
Tel. Calumet 7237


"NAUJIENOS"— NEIŠSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

# NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

**Subscription Rates:**
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
4c per copy.

**Užsakymo kaina:**
Chicagoje—paštu:

| | |
|---|---|
| Metams | $8.00 |
| Pusei metų | 4.00 |
| Trims mėnesiams | 2.00 |
| Dviem mėnesiams | 1.50 |
| Vienam mėnesiui | .75 |

Chicagoj per išsiuntinėtojus:

| | |
|---|---|
| Viena kopija | 4c |
| Savaitei | 18c |
| Mėnesiui | 75c |

**Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,**

| | |
|---|---|
| Metams | $6.00 |
| Pusei metų | 3.25 |
| Dviem mėnesiams | 1.25 |
| Vienam mėnesiui | .75 |

**Užsieniuose:**

| | |
|---|---|
| Metams | $8.00 |
| Pusei metų | 4.00 |
| Trims mėnesiams | 2.50 |

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.


## "Apgaulingiausi Rinkimai"

Rezultatai rinkimų, kurie įvyko Vengrijoje pereitą sekmadienį, esą jau suskaityti. Naujame parlamente komunistai būsią stipriausia partija. Jie gavę 1,082,597 balsus, t. y. 18 nuoš. visų paduotų balsų. Prieš dvejus metus komunistai gavo 765,000 balsų, kas sudarė 17 nuoš. visų paduotų balsų. Čia tenka pastebėti, kad 1945 m. rinkimai buvo laisvi ir balsai buvo suskaityti teisingai; o šį kartą balsų skaitytojai galėjo klastoti skaitlines.

Senajame parlamente absoliučią daugumą vietą turėjo Mažturčių (smulkiųjų savininkų) partija, gavusi 58% balsų. O šiuose rinkimuose ji gavo tiktai 12.8 nuoš. Kaip visiems žinoma, Mažturčių partiją valdžia biauriai persekiojo, jos lyderius areštavo, kitus privertė bėgti į užsienį. Šimtai tūkstančių žmonių, kurie pirmiau rėmė Mažturčius, dabar atidavė savo balsus įvairioms kitoms partijoms.

Vadinasi, šitą galingiausiąjį savo priešą komunistai suskaldė, o jie patys savo balsų skaičių padidino begėdiškiausios apgaulės keliu. Žinių agentūra United Press praneša iš Budapesto, kad Amerikos stebėtojai, matė, kaip **būriai komunistų ėjo balsuoti po kelis kartus,** ir jie sako, kad tai buvo **"didžiausia balsavimo apgaulė, kokia buvo padaryta kada nors."** Net valdžios tarnautojai nesigina, kad tokių pakartotinų balsavimų buvo, bet, girdi, nedaug — "tik 20,000"!

O be to, šimtams tūkstančių žmonių (sako, ne mažiau kaip milionui) buvo atimta balsavimo teisė.

Šitos komunistų apgavystės iššaukė didelį pasipiktinimą ne tiktai visuomenėje, bet net ir tarp valdžios narių. Vakar buvo pranešta, kad keturi socialdemokratai ministeriai, kurie iki šiol rėmė "bendrą frontą" su komunistais, nutarė pareikšti protestą, rezignuodami iš valdžios.

Tačiau, jeigu tiesa, kaip vakar buvo pranešta, kad Vengrijos komunistai, vartodami tas visas klastas ir terorą prieš savo oponentus, tegavo tik 18 nuoš., t. y. **mažiau kaip penktą dalį visų paduotųjų balsų,** tai jie pasirodė visai subankrotavę! Milžiniška Vengrijos žmonių dauguma pareiškė jiems savo nepasitikėjimą.

Valdyti kraštą komunistai galės tiktai atviro smurto priemonėmis.

## Darbininkų Demonstracija Chicagoje

Darbo Dienos iškilmės Chicagoje, pereitą pirmadienį, matė tokias milžiniškas darbininkų minias, kokių šis miestas dar nebuvo regėjęs. Į Chicagos Darbo Federacijos prakalbas atėjo tiek žmonių, kad dar toli prieš programo pradžią Soldier Field vartai turėjo būti uždaryti, nes visos 110,000 vietų buvo užimtos. Mažiausia tiek pat žmonių paliko stovėti lauke ir klausėsi programos per garsiakalbius, o kiti šimtai tūkstančių turėjo grįžti atgal. Prižiūrėjusieji tvarką policininkai apskaičiuoja, kad šis parengimas buvo pritraukęs apie pusę miliono žmonių.

Vyriausias kalbėtojas buvo Am. Darbo Federacijos prezidentas, Wm. Green, kuris smarkiai atakavo Taft-Hartley įstatymą ir ragino organizuotuosius darbininkus kovoti prieš tuos atžagareivius senatorius ir kongresmanus, kurie už jį balsavo. Tai buvo nepaprastai įspūdinga demonstracija, kuri nelemia nieko gero republikonų partijai ateinančių metų rinkimuose.

## Gyvenimas Britanijoje Neina Brangyn

Jungtinių Tautų surinktos žinios apie gyvenimo reikmenų kainas įvairiose šalyse rodo, kad Britanijoje gyvenimas neina brangyn. Nuo to laiko, kai Darbo partija paėmė valdžią į savo rankas tuoj po karo pabaigos, 1945 metais, prekių kainos paliko toikos pat iki šiol. Jos tada buvo pakilusios maždaug 32 nuošimčiais, palyginti su kainomis prieš karą, bet tolesnį jų kilimą valdžia sulaikė. O duonos kaina per šituos dvejus metus dargi **nukrito 11 nuoš.**

Visose kitose šalyse gyvenimas nuolatos brangėja. Jungtinėse Amerikos Valstybėse kasdieninių reikmenų kainos šių metų birželio mėnesį jau buvo pakilusios vidutiniškai 53 nuoš. (šiandien jos yra dar aukštesnės). Maistas Amerikoje pabrango, palyginti su prieškariniais laikais, 81%. Kai kuriose Europos šalyse — pav. Francūzijoje ir Italijoje — padėtis dar blogesnė.

Tie, kurie smerkė Britanijos darbiečius už jų "despotišką" kišimąsi į prekybos reikalus, turės galų gale pripažinti, kad darbiečių ekonominė politika yra sveikiausia.

# APŽVALGA

### ŽMONĖS BĖGA IŠ RYTPRŪSIŲ

Šiaurinę Rytprūsių dalį, kurią Rooseveltas ir Churchillas "atidavė" Stalinui, sovietų valdžia dabar apgyvendina rusais ir mongolais. Vokiečiai iš tenai bėga.

Kai kurie prūsai, pabėgę į Vakarus, kada artinosi Raudonoji armija, vėliau sugrįžo atgal. Bet, pagyvenę kurį laiką Prūsuose, jie vėl pabėgo. Vienas jų pasakė Amerikos korespondentui:

"Dauguma mūsų esame laimingi, kad mes apleidžiame šitą naują sovietų teritoriją."

Dvylika fortų aplink Karaliaučių, kurį smarkiai apgriovė rusų artilerija, yra užėmę sovietų kareiviai.

### LEGIONAS NEKVIETĖ DARBO FEDERACIJOS PREZIDENTO

Pirmą kartą Amerikos Legiono istorijoje nebuvo kviestas kalbėti Legiono konvencijoje Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green. Konvencija įvyko pereitą savaitę New Yorke.

Kai kurie delegatai pareiškė dėl to protestą Amerikos Legiono viršininkams. Savo pareiškime jie sako, kad yra pavojus, jogei Legionas "sugrįš į streikų laužymo rolę, kurią jisai vaidino 30-jų metų būvyje."

### AM. DARBO FEDERACIJOS TĖVAS, P. J. McGUIRE

Įsteigti Amerikos Darbo Federaciją sumanė 1886 metais New Yorko dailidė (carpenter), Peter J. McGuire. Chicagos Darbo Federacijos oficialus organas "Federation News" rašo apie tai savo Darbo Dienos laidoje. Apie McGuire laikraštis sako:

"Kaip socialistas, McGuire prisidėjo prie to būrelio darbininkų vadų, kurie priėjo įsitikinimą, kad jų uždavinys yra ginti savo unijų narių reikalus, kaipo darbininkų, kurie beveik visi paliks darbininkais.

"Vienas iš ankstybųjų kovotojų už politinį darbininkų veikimą, McGuire smarkiai priešinosi tiems, kurie norėjo, kad unijos rūpintųsi tiktai ekonominės būklės dalykais ir nekreiptų dėmesio į platesniuosius politikos klausimus, kurie taip pat paliečia darbininkų gerovę."

McGuire taip pat buvo ir Darbo Dienos sumanytojas. Centralinėje New Yorko Darbininkų Taryboje jisai pasiūlė 1882 metais rezoliuciją, kad pirmasis pirmadienis rugsėjo mėnesyje būtų švenčiamas kasmet, kaipo visuotinė darbininkų šventė. Keliais metais vėliau tokią rezoliuciją priėmė Amerikos Darbo Federacija. O 1894 metais Jungtinių Valstybių kongresas priėmė įstatymą, kuriuo tapo įsteigta Darbo Diena, kaipo viso krašto šventė.

### PRIETO PERGALĖ ISPANIJOS SOCIALISTUOSE

Jau buvo "Naujienose" pažymėta, kad Ispanijos socialistų kongresas, įvykęs pereitą mėnesį pietinės Francūzijos mieste Toulouse, nutarė nebeturėti jokių ryšių su komunistais. Šitą nusistatymą kongresas priėmė, pritardamas senam socialistų vadui **Indalecio Prieto,** kuris atvyko į kongresą net iš New Yorko su tikslu įtikinti delegatus, kad bendradarbiavimas su komunistais yra kenksmingas socialistų judėjimui.

Prieš jam atvykstant į Toulouse jį biauriai atakavo garsioji Ispanijos komunistų taradaika, Dolores Ibarruri—"La Passionaria."

Suvažiavime Indalecio Prieto smarkiai susikirto su tuometiniu premjeru Ispanijos respublikos vyriausybės tremtyje, Rudolfo Llopis. Bet Prieto laimėjo. Milžiniška delegatų dauguma balsavo už jo pasiūlymą.

Vienas Amerikos korespondentas dėl to rašo:

"Senoro Prieto pergalė Toulouse kongrese tuo būdu yra reikšminga tuo, kad ji rodo komunistų įtakos smukimą. Šitokia kryptis gali suteikti progą opozicijai prieš generalisimą Franco Ispanijoje augti, kada jos daugiau nebeardys įsiskverbdami į ją komunistai."

Komunistai visur yra demokratinių jėgų ardytojai. Iš to pasidarė tinkamą išvadą Francūzijos socialistai, o dabar ir Ispanijos socialistai.

## II-SIOS KONFERENCIJOS KOMUNIKATAS

(LAIC-ELTA) — Lietuvos laisvinimo veiksnių, esančių Europoje ir užjūryje, įvykusi II-oji konferencija apsvarstė Lietuvos bei lietuvių tremtinių padėtį ir sutarė išvadas tolimesnei veiklai.

I.

Konferencija vieningai priėjo išvadą, kad tarptautinė politinė padėtis yra žymiai pasikeitusi Lietuvos interesų naudai, palyginti su pereitais metais. Vakarų Demokratijų palinkimui daryti nuolaidas Sovietams mažėjant—pramatoma Lietuvos interesams vis daugiau palankumo.

Kintančios politinės sąlygos sustiprina viltis, o taip pat įpareigoja suintensyvinti veiklą stiprinant vieningumą savo tarpe ir jungiantis bendrai veiklai su visais tais, kurie siekia laisvės, o politiniam pasauliui skylant į Rytus ir Vakarus visomis išgalėmis jungiant savo likimą su Vakarais bei su kylančiu Jungtinių Europos Valstybių sąjūdžiu, ligi pagaliau bus realiai įmanoma susijungti su heroiškai kovojančia tauta pačioje tėvynėje.

II.

Sąlygos daugiau įgalina stiprinti informaciją apie Lietuvą ir lietuvių, ypatingai tuose kraštuose, kurie teigiamai gali lemti pasaulio taigi ir mūsų tėvynės likimą, tiek atitinkama spauda, tiek meniniais, sportiniais pasirodymais.

Atitinkami veiksniai įsipareigojo pastaruosius imti specialion savo globon, o visuomeninės organizacijos, tiek tremtinių, tiek ir išeivių, skatinamos megsti ryšius su kitų tautų draugiškomis organizacijomis ar asmenimis.

III.

Buvo pareikšta pasigėrėjimo ligšioline tremtinių laikysena, kuri kad ir sunkiomis sąlygomis leido išlaikyti, palyginti, gerą lietuvių vardą. Pareikšta pasitenkinimo tremtinių kultūrine veikla, kovojančia su tremties stagnacija ir demoralizacijos įtaka; o taip pat pritarta švietimo krypčiai specializacijos ir svetimųjų kalbų mokymo linkme, naudinga ne tik tremtiniam asmeniškai, bet ir atsikursimai tėvynei.

Tebeliekantieji Vokietijoje kviečiami ta pačia kryptimi nesumažinti pastangų, ieškoti visų galimų būdų sugyventi su kitom tautybėm. O iš kitos pusės atitinkami veiksniai įsipareigojo ginti tremtinius nuo nenupelnytos moralinės skriaudos, kylančios iš nedraugingos ir piktos svetimųjų propagandos, ginti be teisėto pagrindo išskirtuosius iš tremtinių bendruomenės, kelti tremtinių maitinimo ir patalpų gerinimo reikalą.

Užjūrio lietuvių, ypatingai BALF'o materialinė parama tremtiniams rado visuotinio pripažinimo ir dėkingumo, sykiu ir vilties, kad jų pastangos nesusilpnės, nes paramos reikalingi gausėja. Tokis pat dėkingumas priklauso Amerikos Lietuvių Tarybai ir kitom organizacijom, gynusioms ir beginančioms Lietuvos ir tremtinių reikalus.

IV.

Konferencija konstatavo, kad tremtinių bendruomenė jau žymia dalimi yra atlikusi savo politinę misiją—atkreipti pasaulio likimą sprendžiančių veiksnių dėmesį į tai, kad DP problema negali būti patenkinamai ir pastoviai išspręsta kitaip, kaip tik sudarant sąlygas tiems šimtams tūkstančių grįžti į jų laisvus nepriklausomus kraštus, pašalinus iš jų svetimą okupaciją: visi kiti sprendimai tegali būti tik laikinio pobūdžio.

Dabartinės sąlygos tremtinių pasilikimą Vokietijoje daro vis labiau nebeįmanomą, ir dėl to jų laikinis įkurdinimas kituose aukštos kultūros kraštuose—J. A. V., Kanadoj, Britanijoj, tam tikrom sąlygom Prancūzijoj ir Belgijoj randamas aktualus,bet vykdytinas planingai, be panikos ir neapdairumo. Tam reikalui visos lietuvių išeivių organizacijos, ypatingai Amerikoje, prašomos remti visomis išgalėmis pastangas, kad būtų atvertos durys gausesnei tremtinių imigracijai, o taip pat paimti materialinėn globon besirengiančius emigracijai ar jau nuvykusius. Iš kitos pusės atitinkami veiksniai įsipareigojo ieškoti tremtinių įkurdinimui paramos per vyriausybes ir per tam reikalui susidariusias prof. ar konfesines organizacijas.

Jau išsikėlusieji tremtiniai skatinami laikyti savo pareiga tiesiogiai ar netiesiogiai remti Lietuvos laisvinimą ir naujose buveinėse būti pasiruošus grįžti į tėvynę, kai tik bus tam sąlygos—kai tėvynė bus laisva.

O svarbiam tremtinių būties ir taip pat rezistencijos laikotarpiui dokumentuoti konferencija pritarė minčiai steigti tos rūšies archyvą. Jo surinkta tremtinių gyvenimo ir rezistencijos medžiaga turės patarnauti ir kovai už tremtinių teises ir tėvynės laisvę.

V.

Lietuviai išeiviai, išsiblaškę po visą pasaulį, skatinami organizuotis, centralizuotis, jungtis į viso pasaulio lietuvių bendruomenę, kuri energingai ir vieningai talkintų Lietuvos laisvinimo veikla vadovaujantiems veiksniams ginti Lietuvos ir tautiečių reikalus, tautiečius tremtyje, tėvynėje ir prievarta deportuotus į Rytų gilumas.

VI.

Akcijai reikalingų lėšų reikalu Konferencija pritarė iniciatyvai savanoriškai apsidėti ne tik tremtiniams Vokietijoje, bet ir išeiviams kituose kraštuose, apskritai viso pasaulio lietuviams pastovia tautinio solidarumo ir laisvės rinkliava. Ligšiol politinei akcijai reikalingos lėšos buvo laisvos atsitiktinės aukos. Konferencija pareiškė už jas nuoširdžios padėkos visiems aukotojams, ypatingai Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviams, kurie per ALT'o surengtą rinkliavą sudėjo tam reikalui didžiausias sumas o taip pat tremtiniams, kurie iš savo skurdžių išteklių gausiai parėmė Tautos Fondą.

VII.

Numatę artimiausios ateties darbų planą Lietuvos išlaisvinimo akcijai vadovaujantieji veiksniai iš pagrindų išaiškino tarpusavio bendradarbiavimo galimybes ir sutarė, laikantis I-sios konferencijos sprendimų, bendradarbiavimą dar labiau suglaudinti ir patobulinti.

# PIRMIEJI DEVENIENĖS SUSITIKIMAI SU LIETUVIAIS EUROPOJE

## Švedijoje lietuviai tremtiniai turi darbo, bet neramūs dėl savo saugumo

Rašo ALENA DEVENIENĖ

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

### DIRBA VISI, KAS PAJĖGIA

Ir intelektualai, ir mažiau išmokslinti lietuviai tremtiniai Švedijoje dirba visi paprastus fizinius darbus. Dirba, kam tik jėgos, sveikata ir amžius leidžia. Uždarbis jeigu ir nėra geras, tai bent pakenčiamas.

Švedijoje jaučiama darbo jėgos stoka ir todėl darbo gali susirasti kiekvienas. Bet pragyventi iš savo darbo gali tik viengungiai, mažesnės šeimos ir šeimos, kuriose yra keli dirbantieji. Gausios šeimos su mažais vaikais išsiverčia sunkiai. Ką jau bekalbėti apie daugiavaikes našles, apie senus žmones ir paliegėlius. Jiems BALFo pašalpos yra būtinos ir jie neturėtų jų nustoti.

Švedai stengiasi tremtiniams intelektualams duoti darbo jų specialybėse, ypač panaudodami pabaltiečius profesorius, kaip asistentus arba padedamąjį mokslo personalą savo aukštosiose mokyklose. Istorijos, teisės, medicinos ir kitų mokslo šakų specialistai turi iš savo specialybės perskaityti visą eilę knygų, padaryti iš jų ištraukas ir santraukas. Tuo būdu profesoriams švedams sutaupomas laikas. Tą dalyką reikėtų rekomenduoti Amerikos universitetams ir archyvams. Ir jie galėtų Europoje esančius intelektualus tremtinius panašiems tikslams panaudoti.

Tenka pripažinti, kad panašiu darbu spėjo daugiausia apsirūpinti intelektualai latviai ir estai. Tremties pradžioje jie buvo ypač sunkioje padėtyje, nes, neturėdami užjūriuose savo gausesnės išeivijos, niekeno nebuvo šelpiami. Todėl švedai juos pirmoje eilėje darbu ir aprūpino. Gi lietuviai, anuomet gavę BALFo pašalpas, negalėjo pirmieji į tą darbą pretenduoti. O dabar, kada tos pašalpos nutrūko, visos laisvos vietos intelektualinėje srityje užimtos ir lietuviai intelektualai liko be pašalpų ir be intelektualinio darbo.

### JAUNIMUI MOKSLUS EITI NELENGVA

Švedijos universitetuose studijuoja kelios dešimtys lietuvių. Dalis jų gauna stipendijas iš BALFo ir turi galimumus uoliai mokytis. Visi jie stengiasi kaip galima greičiau savo studijas baigti ir atsistoti patys ant kojų. Kur kas sunkesnė padėtis tų studentų, kurie stipendijų negauna ir turi sau duoną fiziniu darbu užsidirbti. Po ilgų darbo valandų fabrikuose jie griebiasi mokslo ir, žinoma, naikindami savo sveikatą žengia ne taip sparčiai pirmyn, nors vilties baigti universitetus nenustoja.

Lietuviai tremtiniai Švedijoje neturi nė vienos savo mokyklos. Vaikai lanko švediškąsias mokyklas, o lietuviškai skaityti ir rašyti pramoksta tik savo šeimose. Bet tėvai ir vyresnieji nuo ryto iki vakaro užimti darbe ir laiko vaikus lietuviškai mokyti lieka visai maža.

Vaikai, mokyklose besimokydami tik švediškai ir bendraudami tik su švedų vaikais, kartais pradeda pamiršti lietuviškai. Tėvams į pagalbą turi ateiti lietuviškos organizacijos Vokietijoje ir Amerikoje, pasiųsdamos į Švediją lietuviškus vadovėlius, kad tėvai turėtų iš ko vaikus mokyti ir lietuviškas knygas vaikams ir jaunimui, o taip pat ir jaunimo laikraščius, kad jaunimas nenutoltų nuo lietuvybės. Amerikos lietuviai turi koncentruoti lėšas, kad stipendijomis palaikytų mokslus einantįjį lietuviškąjį jaunimą tremtyje, aprūpintų jį lietuvišku spausdintu žodžiu ir padėtų lietuvybę išlaikyti.

### ORGANIZACINIAI INFORMACINĮ DARBĄ REIKĖTŲ SUSTIPRINTI

Dar nuo Lietuvos nepriklausomybės laikų Švedijoje veikia Lietuvių Draugija. Anksčiau ji turėjo grynai savišalpos pobūdį, dabar tenka vadovauti tenykščių lietuvių tremtinių kultūriniam darbui, teikti informacijas ir juridinę pagalbą. Visi Draugijos valdybos nariai dirba, kad sau ir savo šeimoms uždirbtų kasdieninės duonos kąsnį. Visuomeniniam ir kultūros darbui belieka tik laisvo laiko trupiniai.

Būtų gera, kad jie ten Švedijoje turėtų vieną visai laisvą nuo kitų darbų asmenį, kuris mokėtų svetimas kalbas, galėtų informuoti visus besikreipiančius visais rūpimais klausimais, teiktų patarimus, darytų vertimus, parašytų prašymus įstaigoms. Tokį žmogų išlaikyti Švedijos lietuviams reiktų padėti, nes patys jie to padaryti neišgali.

Tačiau negalima pasakyti, kad visuomeninis darbas lietuvių tremtinių būtų nedirbamas. Didelėmis pastangomis ir sutelkdami paskutinius centus lietuviai Švedijoje leidžia laikraštėlį "Pragiedruliai," kuris atsiliepia visais jiems rūpimais klausimais, painformuoja apie lietuvių gyvenimą visame pasaulyje ir apie Lietuvos laisvinimo bylą. Taip pat lietuviai tremtiniai Švedijoje leidžia žymųjį žurnalą svetimomis kalbomis "Baltic Revue," skirtą svetimiesiems ir turintį juos informuoti apie lietuvių ir Lietuvos didžiąsias skriaudas ir kelti pasaulio opiniją tas skriaudas atitaisyti.

(Tąsa rytojaus numeryje)

## Mokyklos Atsidarė Savo Darbui

Vakar Chicagos viešosios mokyklos atsidarė naujam 1947-48 metų sezonui. Sugrįžo į jas ir naujų atėjo 346,834 mokiniai ir mokinės. Katalikų mokyklos atsidaro šiandien. Jos apskaičiuoja turėsiančios 210,000 mokinių.

Skaičius viešųjų pradinių mokyklų auklėtinių šįmet padaugėjo 7,700, palyginus su praėjusiu sezonu; praėjusis sezonas turėjo pradinėse mokyklose 249,913 auklėtinių.

Aukštesniųjų mokyklų (viešųjų) studentų skaičius šį sezoną bus apie 4,000 mažesnis, negu praėjusis; o praėjusis sezonas priskaitė studentų 96,921.

Chicagos motorų klubas įspėjo automobilistus važinėti ypatingai atsargiai, nes daugelis vaikų atostogų metu užmiršo įspėjimus saugotis pravažiuojančių mašinų.

## Geležinkelių Darbininkai Laimėjo Algų Pakėlimą

Milionas geležinkelių darbininkų laimėjo algų pakėlimą po 15½ centų valandai. Šitą sprendimą išnešė arbitracijos taryba susidariusi iš šešių asmenų. Arbitracijos taryba svarstė reikalą šešias savaites ir antradienį paskelbė sprendimą Chicagoje.

# MUENSTERIO TRANZITINĖJ STOVYKLOJ

Kadangi dabar važiuoja į Angliją tik darbingi vyrai ir moterys ir tarp stovyklos laikinų gyventojų nėra mažųjų, užtat stovykla yra apmirusi. Tylu. Ramu. Retkarčiais pasigirsta tolimam kampe akordeono ar klarneto balsas. Bet ir tai be užsidegimo, be gyvybės...

Tik pietų metu stovykla trumpam atgyja. Vieni eina su katiliukais parsinešti sriubos, kiti ten pat jos pavalgyti. O po to ir vėl tylu. Ypač karštomis saulėtomis dienomis.

Daug gandų apie šią stovyklą plinta. Vėliau ar anksčiau teks per ją daug kam pereiti. Keletą dienų čia pagyvenęs, ryžausi pasiekti pačius šaltinius ir iš jų išgirsti apie visus reikalus, liečiančius pravažiuojančius.

Taigi leidausi pas stovyklos komendantą — lietuvį p. Bartušką. Jis maloniai sutiko painformuoti per spaudą anglų zonos lietuviškąją visuomenę.

—1. Pirmas klausimas, kuris domina lietuvišką visuomenę, besirengiačią keliauti į Angliją, tai grupių po 25 sudarymas. Yra žinoma, kad į vieną grupę pakliūva įvairių tautybių: latvių, estų, ukrainiečių ir lietuvių. Tos grupės lieka visą kelionės laiką. Dėl to susidaro nepatogumų ir net sunkumų. Kodėl taip daroma ir ar nebūtų galima susidariusią praktiką pakeisti?

—Tamstos klausimas yra tikrai opus, daug kartų jis buvo keltas ir, reikia pasakyti, mes jį mėginome spręsti panašia prasme, kaip visų pageidaujama. Bet mes gauname sąrašus iš Dusseldorfo, pagal kuriuos privalom organizuoti grupes. Mes, atsižvelgdami į pageidavimus, mėginome sudaryti tautines grupes griežtai neprisilaikydami sąrašo eilės. Bet mums įsakmiai buvo nurodyta, kad laikytumės eilinio sąrašo ir tik pagal jį organizuotume 25 žm. grupes. Taip dabar ir tebedarom.

—Kas galėtų šitą klausimą pajudinti iš esmės?

—Aš kaip stovyklos komendantas šio klausimo kelti ne galiu, nes mano uždaviniai kitokie. Šitą klausimą galėtų kelti atitinkamose įstaigose tautiniai komitetai ar Baltų Centrinė Taryba.

2. Antras klausimas: jūsų stovykla jau pagarsėjo kaip K. C. Iš laiškų ir iš pasakojimų tų asmenų, kurie buvo čia ir išvažiavo kitur, atrodo, kad čia yra labai sunkus gyvenimas. Kalėjimas, o ne stovykla!—statau stačiai klausimą.

Komendantas juokiasi. Kaip žinoma, p. Bartuška yra Lietuvos aviacijos kapitonas, senas sportininkas, dar iš L. F. L. S. klubo žinomas, 20 metų gyvenęs Škotijoj. Taigi prie drausmės pripratęs.

—Čia yra tik tvarka. Žmonės atvažiuoja, pabūva 3—4 dienas, atlieka formalumus ir keliauja toliau. Jei tvarkos nesilaikytume, tai mes patys pražūtume ir nesusigaudytume, o ir patiems važiuojantiems neišeitų į gerą. Jūs galite eiti į Ministerį, galite pavažiuoti ir toliau, bet tik reikia gauti leidimą, kuris duodamas, jei nenumatoma tam žmogui greit išvykti. Duodami leidimą išvažiuoti dienai kitai, mes apskaičiuojame, kad nenukentėtų pats važiuojantis, t. y., kad jis neatsiliktų nuo transporto, nuo savo grupės.

—3. Kaip čia yra p. komendante, kad vėliau atvažiavusieji išvažiuoja pirmiau ,o pirmiau atvažiavusieji pasilieka, kaip tai atsitiko vakar, birželio mėn. 27 d.?

—Tai pirmas mūsų stovykloje toks atsitikimas. Ligi šiol išvažiuodavo visi atvykimo tvarka, t. y., kas pirmiau atvažiuodavo, pirmiau ir išvažiuodavo. Bet šį kartą gavom įsakymą paruošti transportui tik moteris ir tik tuos vyrus, kurie yra su moterimis surišti, ir kurių registravimosi kortelėse yra žodis "linked". Pasilieka net ir tie, kurie jau prieš dvi savaites čia atvažiavo.

4. Kodėl jūsų stovykloje maistas taip blogas?

—Ką mes gauname, tą jums ir atiduodam. Smulkesnių žinių Tamstai suteiks mano padėjėjas maisto reikalams p. Jonušas,—kurį čia pat ir liepė pašaukti.

P. Jonušas mielai painformavo:

—Kalorijomis skaičiuojant 1 gyventojai į dieną reiktų gauti 1100. Bet faktiškai gauna tik 944.

—Tai kodėl neatiduodat viso davinio.

—Todėl, kad mes negaunam bulvių ir daržovių. Visus produktus gaunam vokiškus ir iš vokiškų krautuvių. O bulvių nėra ir gauti negalima. O tai žymiai pablogina maistą. Paskutinėmis dienomis gavom kiek džiovintų bulvių ir tai sriuba išėjo žymiai geresnė.

—Kiek stovyklose gyventojas gauna ne kalorijomis skaičiuojant, bet konkrečiai.

—Duonos į dieną gauna 215 gramų. Sviesto—12,5 gr., mėsos į savaitę 100 gr., kurią neduodam į rankas, o dedam į katilą. Vieton sviesto kai kada gaunam sūrio, marmelado. Duoną ir sviestą išduodam į rankas, o visa kita dedam į sriubą. Tiekėjai mums skolingi daugiau kaip 8 tonas bulvių, bet ar gausim—nežinau. Stovykla per 2 mėnesius gavo tik kartą kopūstų. O ar daugiau pasiseks gauti, sunku pasakyti. Kliudo sunki procedūra su pinigais ir atsisaitymu. Maisto padėtis gali skaitymu. Maisto padėtis gali mėn. 1 d. perims stovyklą Seedorfo administracija, kuri visa atsikelia į Munsterį.

—Ar Seedorfo stovykla panaikinama?

—Taip. Iš čia mano vežti tiesiog į vieną Olandijos uostą. Kelias sutrumpės.

Žmonės, esantieji stovykloj 3—4 dienas, į tokią skandalingą, maitinimo padėtį perdaug ir dėmesio nekreipia, bet priversti čia išbūti 2—3 savaites atsiduria nepavydėtinoj būklėj, nes iš kažkur turi maisto "susiorganizuoti" ir pusryčiams ir vakarienei.

Padėkojęs p. Jonušui už žinias, vėl grįžtu prie p. komendanto.

5. Dar keli klausimėliai, p. komendante, kurie būtų įdomūs skaitančiai visuomenei.

—Kiek perėjo per jūsų stovyklą lietuvių ir kitų tautų asmenų?

—Stovykla pradėjo veikti nuo balandžio mėn. 17 d. Tą dieną buvo pilnas transportas iš Greveno. Jau baigiam varyti 5-tą tūkstantį. Lietuvių perėjo apie 1,200. Pirmoj vietoj stovi ukrainiečiai. Jie sudaro maždaug 40%, lietuvių per 25%, latvių apie 18% ir estų apie 17%.

—Kaip laikosi lietuviai? Ar neturėjote kokių nors nemalonumų iš jų pusės?

—Lietuviai ligi šiol laikėsi pavyzdingai. Visada drausmingi, punktualūs, tvarkingi, švarūs. Net ir išvažiuodami palieka patalpas švarias, ko nepadaro kai kurie kitų tautų žmonės. Savo tautiečiais aš didžiuojuosi.

—Dar dėl administracijos, p. komendante. Ar ji ne per griežta? Vakar pav., rodos, kad policijos vadas atėjusius palydėti mūsų moterų labai grubiai nuvijo.

—Kaip tai galėjo atsitikti? —nustebo p. komendantas.

Papasakojau, kad bekraunant išvažiuojančių bagažus į sunkvežimius, policijos vadas (latvis) prieina prie būrio palydinčių ir buv. estų lyderį įsakomu tonu ragina padėti krauti čemodanus. Tam atsisakius, vadas kreipiasi į būrį ir staiga visa gerkle sušunka. "Raus von hier". Mes ir pasitraukėm negavę atsisveikinti su išvažiuojančiais. Ar toks policijos elgesys čia yra nuolatinis reiškinys.

—Labai ačiū, kad Tamsta mane apie šį nemalonų įvykį painformavot. Tai pirmas toks incidentas. Aš stebiuosi tuo labiau, kad darbininkų pas mus netrūko ir netrūksta. Jis neturėjo jokios teisės įsakinėti eiti dirbti, o tuo labiau pašalinti palydinčius. Šito įvykio aš nepraleisiu, nereagavęs.

Ponui komendantui padėkojau už informaciją ir už kantrybę.

"L. Ž." —*J. M. Gojus.*

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Ted Schroeder (po kairei), Amerikos teniso komandos narys, ir Jack Bromwich, australietis, prieš lošimo pradžią. Amerikos teniso komanda išėjo pergalėtoja ir laimėjo Daviso taurę, kuri yra teniso pirmenybės simbolis. Lošimas įvyko Forest Hills, N. Y.

# Laiškas iš Vokietijos

★

**Laišką gavo J. Bildūnas, 230 Clark Pl., Elizabeth, N. J.**

Sveikinu Jus įsikūrusius. Ačiū labai, kad neužmirštate mūsų. Mes vis tebevargstame senutėje Europoje. Su nekantrumu laukiame kada galėsime nuo jos atitrūkti. Gyvenimas Europoje kasdien sunkėja. Maisto trūkumas vis daugiau reiškiasi. Mūsų D.P. gyvenimas darosi beviltiškesnis. Vienintelė viltis, kad 400,000 tremtinių priglaus Amerika, liko palaidota. Kiti kraštai taip pat laiko kietai uždarę duris. Kaip skaudu buvo, kada prieš porą savaičių, į mūsų stovyklą atvažiavę kažkokie pareigūnai, lyg vergų pirkliai, išsirinko apie 30 vyrų, jauniausių ir sveikiausių viengungių, ir išsivežė į Kanadą miško darbams.

Ėjo registruotis, demonstravo savo raumenis ir jėgą, kad tik patektų. Tiesiog griaudu buvo. Dabar laukiama kada atvažiuos panašūs pirkliai iš Australijos, nes IRO jau pasirašė su Australija sutartį kasmet 12,000 išduoti, žinoma, irgi ne senių ir nepaliegusių, bet sveikiausių iš sveikų. Važiuos ir tenai. Bet kokio likimo sulauks likusieji, silpnesnieji, baisu ir pagalvoti.

Apie gyvenimą kareivinėse daug nepasakosiu. Su kai kuo, ypatingai su moterimis jau susikalbėti negalima. Suvirš 2,000 sugrūstų į vienas kareivines (vienam kambary po 8-12 žmonių) baigia jau ir taip pairusius nervus prarasti. Maitinimas pablogėjo...

—Šeštadienį Paryžiuj užsidegė kino teatras, 90 asmenų neteko gyvybės, 60 sunkiai sužeistų.


## TAUPYKITE LIETUVIŲ ĮSTAIGOJ

**Gausite iki 3% nuošimčių ant savo taupomų pinigų (current rate).**

VISŲ INDĖLIAI YRA APDRAUSTI IKI $5,000.00.

Tolimesni Amerikos Lietuviai siųskite taupymui pinigus per paštą, mes ūmai ir teisingai pakvituosime.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA ARTI $2,000,000.00

**Chicago Savings and Loan Association**

JOHN PAKEL, Pres.

6234 So. Western Ave. Chicago 36, Illinois



## PLANINGAS TAUPYMAS

**MOKA GERUS DIVIDENDUS**

Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstančiams taupytojų sudaryt atsargas — įsigyt nuosavus namus—naują automobilį—dėl apsaugos nuo netikėtų nelaimių. Jūsų taupiniai apdrausti iki $5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. PRADĖK TAUPYTI DABAR...

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association**

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK RD. • CHICAGO 8, ILLINOIS

PHONE: VIRginia 7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.



MARLBOROUGH'O

**ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS**

— IR —

**LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS**

## ŽODYNAS

Paruošė KUN. H. H. PEWTRESS, B. A., B. D. IR KUN. T. GERIKAS.

I DALIS—ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKA
II DALIS—LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKA

Neseniai atspausdintas DIDŽIOJOJE BRITANIJOJE.

Šis žodynas turi 333 puslapius

**Gražiuose kietuose apdaruose. Pagalba šio moderniško žodyno lengva pramokti anglų kalbą.**

KAINA (su prisiuntimu) $6.00

SIŲSKITE MONEY ORDERĮ.

**NAUJIENOS**

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.


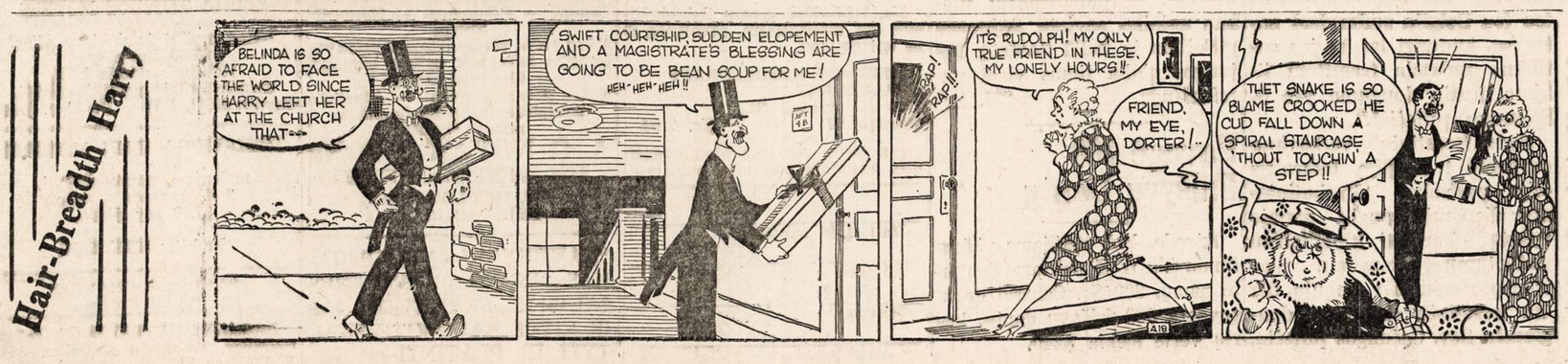



A. L. D. D. NARIAI

Phone VIRGINIA 6583
**DR. S. BIEŽIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
**DR. T. DUNDULIS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valanlos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

**A. Montvid, M. D.**
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

**DR. STRIKOL'IS**
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

**DR. C. Z. VEZEL'IS**
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro
Seredoj pagal sutartį.

**DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

**DR. P. J. BARTKUS**
2951 WEST 63rd STREET
Phone—Office: GROvehill 5677
Phone—Temp. Res. SEEley 0434
—Jeigu neatsiliepia, šaukti VINcennes 3900
OFISO VALANDOS: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakaro. Išskiriant ketvirtadienius ir sekmadienius. Šeštadienį valandos: 2 iki 4 popiet tiktai.

**DR. B. C. BRUZAS**
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

**DR. PETER T. BRAZIS**
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad., 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

GROvehill 4020 (Ofiso ir Rezid.)
**DR. A. J. JAVOIS**
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v.
(Trečiadienį pagal sutartį)

**DR. A. JENKINS**
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso Valandos: kasdien nuo 2-4 p.p. ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p.
Trečiad. ir sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Res. Tel.: VIRGINIA 2421

**Dr. J. W. Kadzewick**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienių ir Šeštadienių vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 2626

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 1800
**DR. WALTER J. KIRSTUK**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th St.
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

**Dr. Emily V. Krukas**
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepia—šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

**DR. J. MOCKUS**
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 2096
OFISO VALANDOS:
9:30—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas

**Daktarai Žilvičiai**
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 S. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

**Dr. Charles Segal**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet. ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 val. iki 12 dieną.

**AKIŲ SPECIALISTAI**

Telefonas LAFAYETTE 0848
**Dr. M. D. Sachnoff**
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALIZUIJASI AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOSE
4204 Archer Ave.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8 vakaro.
Trečiadieniais tik susitarus.
EGZAMINUOJA AKIS ir AKINIUS PRITAIKO

**DR. VAITUSH, OPT.**
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

**Dr. G. SERNER**
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
**SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ**
IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiuvimą odos ir perplyšimą tarpirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po $1.25 ir $3.50. Atsiųskite Money Orredį į

LEGULO, Dept. J
4847 W. 14th Street
CICERO 50, ILL.

**SOPHIE BARCUS**
RYTINĖ RADIO VALANDA
— IŠ STOTIES —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

# CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

## MILŽINIŠKA MINIA DARBO DIENOS MINĖJIME

Praėjusį pirmadienį, rugsėjo 1-mą, Soldier Field aikštėje Chicagos Darbo Federacija surengė Darbo Dienos minėjimą.

Soldier Field yra milžiniška net tokiame dideliame mieste, kaip Chicaga, parengimams vieta. Šį kartą jie pasirodė permaža.

Buvo garsinta, kad programa prasidės 1 val. popiet. Žmonės pradėjo rinktis anksti. Kai kurie atvyko jau 9 valandą ryto. Apie 1 valandą pranešta, kad žmonių prisirinko 110,000, kad daugiau nebetelpa. Stebėtojai ir Chicagos parkų distrikto pareigūnai apskaičiuoja, kad kiti 110,000 žmonių turėjo pasilikti už aikštės sienų arba keliauti kitur.

220,000 žmonių atsiliepė į unijų pakvietimą dalyvauti Darbo Dienos minėjime.

Programos eigoje atvirame ore kepino saulė. Tai betgi neišbaidė susirinkusiųjų. Amerikos Darbo Federacijos Greeno kalbos metu pradėjo lyti. Žinote kaip būna su miniomis, kai lietus jas užtinka: jos bėga nuo lietaus pasislėpti. Čia betgi nė lietus neišgąsdino minias.

Jos klausėsi kalbų, žiūrėjo į kitus programos numerius ir pasiliko iki programos galo.

Chicagos kardinolas Samuel Stritch pasakė invokaciją, akcentuodamas darbo garbingumą ir aukštą jo socialinę reikšmę demokratinėje visuomenėje.

Chicagos meras Martin H. Kennelly pareiškė, kad jis tiki į darbininkų unijas. Jisai gyrė darbininkų vadovybę už jos pasitarnavimą visam kraštui ir savo bendrijoms.

Jokia kita grupė nebuvo taip reikšminga Amerikos gyvenime, nepadėjo tiek socialiai pažangai šiame krašte, kiek darbininkai, pareiškė meras.

Amerikos Darbo Federacijos prezidento Green kalba buvo transliuojama per radiją. Jisai apibūdino šią demonstraciją, kaip didžiausią darbininkų apvaikščiojimą istorijoje.

Green aiškino: Mes turime varyti produkciją visa pajėga mūsų pačių ir viso krašto gerovei.

Bet jis akcentavo ir ragino kovoti visomis pajėgomis tuos įstatymų leidėjus, kurie uždėjo suvaržymus unijoms. Green pareiškė, jogei Amerikos Darbo Federacija reikalaus lapkričio mėnesį 1948 metų balsavimo dieną paskelbti šventadieniu — kad darbininkai galėtų paduoti balsus prieš savo priešus.

Mes turime kovoti savo priešus balotais, taikiomis Amerikos gyvenimo priemonėmis — akcentavo kalbėtojas.

Minėjo Green Tafto-Hartley įstatymą. Išreiškė nuomonę, kad daugelis to įstatymų dalių yra priešingų šalies konstitucijai ir kad visas įstatymas bus kontestuojamas teismuose, ir tos bylos pasieks vyriausiąjį krašto teismą.

1948 metams Green apibūdino A.D.Federacijos programą:

Turi būti žemesnės kainos, reikia sulaikyti infliaciją, reikia pažaboti kainas iškeliančias monopolijas.

Darbininkai nori pilnos visus metus samdos ir algų atatinkamų Amerikos gyvenimo standartams.

Reikia namų statybos programos — tokios programos, kuri parūpintų milionus namų gyvenimui.

Naujas minimumas algų reikalingas — aukštesnis, negu dabartinis 40 centų valandai.

Reikia tikslesnių saugumo įstatymų su gera sveikatos apdraudos sistema.

## Suėmė Du Vyrus Su Falšyvais Pinigais

Policija suėmė du vyrus, pas kuriuos rado falšyvų pinigų $320. Suimtieji yra Frank Gallo 22 metų, 2308 Taylor street, taksikebo vairuotojas, ir Joseph Lo Gelso, 21 metų, 2338 Taylor st.

Policijos nuovadoje suimtieji prisipažino, kad jie išleido 9 falšyvas dešimkes, ir prisipažino, kad rastos pas juos 32 dešimkės yra taipgi falšyvos.

Policija pradėjo juos vytis, kai jie pravažiavo raudonąją gatvės šviesą. Pasiviję, policininkai užtiko ir falšyvus pinigus.

Abu, Gallo ir Lo Gelso aiškina, kad pinigus jie gavę iš nepažįstamo vyro, kuris davęs jiems progą paskleisti juos už komisą, ir kad jie patys sumokėję tiems pinigams $200.

Paskutiniuoju laiku buvo keletas įspėjimų, kad falšyvų pinigų dešimkės yra skleidžiamos mieste.

## Steve Beville laimėjo lenktynes

CLEVELAND, O., rugs. 1 d. — Šiandien visą dieną lėktuvai užia vietos aerodromuose, kova eina dėl svarbiausių premijų.

Vakar Hammondo lakūnas Steve Belville laimėjo Kendall fėjų, siekiantį $2,500.

Iš moterų vakar lenktynes laimėjo pagarsėjusi lakūnė Ruth Johnson ir Mrs. Jane P. Hlavacek. Pirmoji gavo pustrečio tūkstančio dolerių, o pastaroji — tūkstantį.

## Policija Ieško Motiną Palikusią Vaikus Viešbuty

Policija ieško ponią Marie Neal, kuri gyveno Midway viešbuty, Chicagoje, 6505 Cottage Grove ave. Moteris apleido viešbutį, palikusi jame du savo kūdikius, Chester 2 metų ir Calvin 8 mėnesių.

## Sustreikavo Išmatų Rinkėjai

Vakar (antradienį) sustreikavo 500 miesto išmatų rinkėjų ir asfalto vežimų vairuotojų. Jie reikalauja, kad į darbą būtų sugrąžinti 9 jų amato unijistai, kurie buvo atleisti iš darbo prieš porą savaičių.

Reikšta viltis, kad streikas ilgai nesitęs. Kai kurie tikėjosi, kad ginčas bus pašalintas dar tą pačią dieną, antradienį.

## Chicagiečių Jaunavedžių Porą Ištiko Nelaimė

Prieš 10 dienų apsivedė chicagiečiai Donald R. Burton, 27 metų, 10453 S. Sangamon st., ir Florence Nelson, 21 m., 6547 University ave. Vedybų kelionėje jie aplankė Estes Park, Colo.

Čia jaunavedis Burton jojo arkliu. Arklys pavirto ir sutriuškino jojiką, kurs mirė pakely į ligoninę. Vedybų kelionė liūdnai pasibaigė.

**MŪSŲ "NAUJIENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS**

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Paul Mantz iš Hollywood (Cal.) nutupia Clevelande. Jis antru kartu laimi Bendix trans-kontinentalės oro lenktynes. Jis skrido iš Van Nuys (Cal.) į Clevelandą (iš viso 2045 mylias), darydamas 460.23 mylių per valandą.

## SOVIETŲ PAŽIŪRA Į TREMTINIŲ EMIGRACIJĄ

Vokiečių kalba Berlyne leidžiamas sovietų karinės valdžios organas "Tagliche Rundschau", gausiai "informuojamas" apie padėtį vakarinėse Vokietijos zonose, balandžio 27 d. Nr. 98 (599) pasišovė "ginti" ir tremtinius, kurių padėtį laikraštis stengiasi atvaizduoti tragiškesnę, nei buvo Hitlerio laikais.

Laikraštis tremtinių masėje radęs daugumą Sov. Sąjungos piliečių, meta atvirą kaltinimą Vakarų Sąjungininkų karinėms vadovybėms, kad jos, "nusižengdamos žmoniškumo dėsniams ir norams šimtams tūkstančių žmonių, kurie hitlerininkų buvo ištremti iš savo krašto, sąmoningai deda kliūtis jų kelyje į tėvynę."

Nekreipdamas dėmesio ir neminėdamas visų galimybių, kurias turi vakarinėse zonose Sov. Sąjungos repatrijacinės misijos, laikraštis toliau nusiskundžia jau girdėtu ne kartą mums būdu apie tremtinių sąlygas stovyklose, kur "Sov. Sąjungai priešingas elementas teroru ir gąsdinimais veikia į norinčius grįžti "ir" veda stovyklose viešai ir "ungestraft" antisovietinę propagandą." Esą, sovietų karininkams atimtos galimybės vykdyti Sov. Sąjungos piliečių tarpe koks "aiškinamasis darbas". Atrodo, lyg laikraštis nieko nežino apie sovietų karininkų "aiškinamąjį darbą" vakarinėse zonose, apie Paleckio, Kircrensteino ir kt. atsišaukimus (rusų kalba!) į lietuvius, latvius ir kt. tautybių tremtinius grįžti namo, skelbiamus spausdintais atsišaukimais ir per vokiečių radijo stotis. Laikraščiui neįdomu taip pat pakartotini UNRRA-os pareigūnų bei aukštų karinės vadovybės atstovų atsišaukimai, raginantieji grįžti.

Toliau "Tagl. Rundschau," paliesdamas tremtinių savanorišką įsijungimą darban Belgijoje, laiko, kad tai jau yra "sulaužymas įstatymų, šaukiąs dangaus!" "Sov. Sąjunga niekuomet nepripažins tos (su Belgija sudarytos) sutarties, kadangi tai be jos sutikimo nulemia tremtinių likimą, kurių dauguma yra S. Sąjungos piliečiai."

Apie tremtinių verbavimą darbams į Angliją laikraštis taip pasisako: "Paskutiniomis dienomis anglų zonoje vyksta įtartinai karštligišku skubotumu tremtinių pertransportavimas į Angliją. Čia tas tremtinių eksportas daugiausia Sov. Sąjungos piliečių, taip formuojamas, lyg kad būtų baiminamasi, kad tos darbo jėgos kaina galėtų pakilti. "Visoje zonoje veikiančios verbavimo komisijos ir po įvairių patikrinimų "žmonės suvaromi (getrieben) į specialias stovyklas, kur su jais elgiamasi neskiriant nuo elgesio su kolonijalinėmis tautomis."

"Visa verbavimo kampanija anglų vykdoma su nepažabota propaganda prieš repatrijaciją ir prieš Sov. Sąjungą. Anglų karinės įstaigos visiškai izoliavo sovietų repatrijacijos karininkus nuo Sov. Sąjungos, piliečių, kurie randasi tose stovyklose."

Baigdamas laikraštis "autoritetingai" pabrėžia, jog "verbavimu Sov. Sąjungos piliečių kitoms valstybėms nusižengiama susitarimui dėl bendro repatrijavimo karo pasėkose ištremtų asmenų. Šie asmens būtinai privalo būti grąžinti į jų tėvynę."

Atrodo, kad JT pilnaties 1946 m. vasario 12 d. priimta rezoliucija apie sąlygas, kuriomis tremtiniai nebus verčiami grįžti į savo kraštus ("joks tremtinys, kurs, pilnai susipažinęs su savo krašto vyriausybės pateiktomis informacijomis ir padėtimi ,laisvai ir galutinai pareiškia pakankamus motyvus negrįžti į savo kraštą... nebus verčiamas grįžti į savo kilmės kraštą. Šitų tremtinių ateitis priklausys tarpt. organizacijai ir t.") nei kiti tremtinių reikalų padaryti ir daromi sprendimai, kai kam joks argumentas, tuo labiau, jei tuos sprendimus darant, sprendžiamose institucijose buvo balsuojama "prieš" ..."Demokratišku" galvojimu, tai taip balsavusių, joks daugumos sprendimas neįpareigoja. Tokių precedentų jau buvo ne vienas. Be to, ir pilietybės klausimu tremtinių masės linkusios priimti Vakarų demokratijų nusistatymą, o ne "Tagl. Rundschau" savinimąsi ir pretenzijas į "daugumą" tremtinių Sov. Sąjungos piliečių. Ši pabaltijiečių niekas nelaiko sovietų Sąjungos piliečiais ir todėl Sovietų Sąjungos globa jiems visai nereikalinga. "M. K."

## Pavogė 600 Falšyvų Dantų

Atrodo, kad vagiliams viskas tinka. Ve ir iš daktaro dentisto namų, 309 So. Central Park, pavogta 600 falšyvų dantų, kurių vertė siekia $240.



# CLASSIFIED ADVT.

**REAL ESTATE—FOR SALE**
**Namai Žemė—Pardavimui**

PERKAM, parduodam NAMUS, biznius, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apdraudžiame nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtinai reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.
PAUL M. SMITH & CO.,
6247 SO. KEDZIE AVENUE
Telefonas HEMlock 0680.
arba GHOvehill 6343.

BARGENAS ENGLEWOODE
4x4, furnasu šildomas. Kaina $8.500. Vienas flatas tuščias pirkėjui. NORmal 1090. 1005 W. 63rd St.

TUOJ GALIT UŽIMTI
Kampinį, moderniską 6 kambarių mūrinį bungalow, arti 70 St. ir Western Ave., garu šildomas, stokeris, garažas, gerame stovyje.
CHAS. BAWMANN & CO.
3065 N. Lincoln Ave.
Tel. LAKeview 1318.

WILLOW SPRINGS

5 kambarių namas, garažas ir vištininkas, gražioj vietoj ant kalniuko, lotas 100x186, 1 blokas į pietus nuo Archer Ave. ant Vinewood Ave., antras namas į vakarus nuo Forest Ave. Bargenas $10,700. Savininkas apleidžia miestą, parduoda atskirai savo rakandus. Phone Willow Springs 1487-J.

PARDAVIMUI 2 AKRŲ ŽEMĖ Clarendon Hills, Ill., prie 63 St. ir Clarendon Hills Road. Labai gera vieta statyti sau namą laukuose. Lietuvių apylinkė. Kaina $1800.
Taipgi moderniškas 5 kambarių namas Clarendon Hills, yra garažas ir vištininkas ir 2½ akrai žemės. Informacijų kreipkitės: 3741 W. 26 St. arba šaukite ROCkwell 3311 Mr. Baco.

PARSIDUODA CHICAGO LAWN, 1½ aukštų namas, 4 kambariai žemai, 3 viršui. Abu flatai karštu vandeniu šildomi, stokeris, "tile baths," 2 karų garadžius, platus lotas, tuojau įėjimas.
Brighton Parke, 6 kambarių gražus mūrinis "bungalow," karštu vandeniu apšildomas, 2 karų garažas, ekstra kambarys viškose. Tuojaus įėjimas, kainos šių dviejų namų labai prieinamos.
TEISINGAS PATARNAVIMAS
**Chas. Urnich (Urnikas)**
2500 W. 63 St., Tel. PROspect 6025

BENSONVILLE — greitai galite užimti, 5 kambarių mūrinį namą, garažas, naujai dekoruotas, kampinis lotas, arti mokyklų ir transportacijos. 239 S. Center St.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

**KAINA 20c**

No. 7154—Nonogramų išsiuvinėjimas ant rankšluosčių, užvalkalų ir jų apmezgimai.

**NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT**
**1739 S. Halsted St.,**
**Chicago, Ill.** No. 7154

Čia įdedu 20c ir prašau atsiųsti man aukščiau pažymėtą numerį.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas

Valstija

**HELP WANTED—MALE**
**Darbininkų Reikia**

BUS BOYS
DISHROOM WORKERS
RUNNERS

Nuolatinis darbas 5 dienų 40 val. savaitei ar trumpesnėms valandom darbas 6 dienos per savaitę. Krautuvės nuolaidos privilegija, valgis, uniformos, gydymosi priežiūra. Liberališki sušelpimai. Kreipkitės į Employment Office 3rd floor.
**MARSHALL FIELD & COMPANY**
**111 N. STATE**

STEAMTABLE MAN

COUNTERMAN

BUS BOYS

Sekmadieniais nereikia dirbti. Geros darbo sąlygos. Valgis ir uniformos parūpintosf.
**HARDING'S**
68 W. Madison St.

**GEROS PROGOS LAUKIA VYRUS IR BERNAIČIUS**
17-55 metų amžiaus. Bendras dirbtuvės darbas. Patyrimo nereikia. 96c. per valandą pradžioje. Laipsniškas pakėlimas. Pusantro mokesčio kas virš 8 valandų ir 40 valandų. 48 valandų darbo savaitė. Patrauklus bonus'ų planas. Dienomis arba naktimis darbas. Geros darbo sąlygos. Matykite Mr. RILAT.
**THOMAS MOULDING FLOOR MFG. COMPANY**
**Archer and Kolmar**

REIKIA PAKUOTOJŲ ir išsiuntėjų. Šaukite Mr. A. Danzer. CANal 4900. Curtis Co. 1414 S. Western.

REIKIA LANGŲ kituotojų ir stiklionių. Atsišaukite: Mr. Danzer, CANal 4900. Curtis Co. 1414 South Western.

**REIKIA VYRŲ**
★ ASSEMBLERS
★ UPHOLSTERERS
★ BODY BUILDERS
★ UNLOADERS
Gera alga
5 Dienų Savaitė
Pastovus Darbas
Puikios Darbui Sąlygos
Kreipkitės
EMPLOYMENT DEPARTMENT
**FORD MOTOR CO.**
**12600 TORRENCE AVENUE**
Chicago 33, Illinois

MES IŠMOKYSIME VYRUS. Labai gera proga patyrusiems arba ir nepatyrusiems vyrams ir berniukams, visokio amžiaus, darbas—baldų robbers, sanders ir pakuotojai.
GRAND RAPIDS AMERICAN FURNITURE CO.,
627 W. Lake St.

EKSTRA DARBAS GERAM vyrui 2 ar 3 valdas iš ryto apvalyti Tavern, paskui gali eiti namon.
JOSEPHINE PILKIS
6601 So. Western Ave.

REIKIA DŽENITORIŲ, vidutinio amžiaus. Prižiūrėti dantų laboratoriją, 44—48 valandu darbas per savaitę. Gera alga. RANdolph 5228. 125 N. Wabash.

**FOR RENT—IN GENERAL**
**Bendrai—Rendai**

KRAUTUVĖ NUOMAI
4600 So. Paulina St.
Tel. VIRginia 9400.

**REPAIRS—IN GENERAL**
**Įvairūs Pataisymai**

**LIETUVIAI —**
**Gal Jūsų Radio Serga?**
Mes turime techniską žinojimą įrankius ir patyrimą, kad padaryti jūsų radio geriausiu. Visas mūsų darbas garantuotas.
**BRIDGEPORT RADIO & APPLIANCE SHOP**
**736 W. 35th St.**
**LAFAYETTE 3858**

**Taisome Visokius REFRIGERATORIUS**
Greitai — Prieinamai — Garantija Taipgi
**Mūsų radio patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio.**
Tubas ištiriame dykai — Atneškite
**Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien**
**A. C. NOVAK & SONS**
**3428 WEST 63rd STREET**
**Tel. HEMLOCK 3352**
CHICAGO 29, ILL.

"NAUJIENOS"— NEIŠSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

**HELP WANTED—FEMALE**
**Darbininkių Reikia**

**MOTOROLA**
Geriausia Radio vieta visame mieste turi darbus
**Television Dept.**
dėl
WIRERS
SOLDERERS
ASSEMBLERS
PRADŽIOJE ALGA 95c. PER VAL. ir automatiškas padauginimas iki
**$1.16**
**MOTOROLA**
4545 WEST AUGUSTA BLVD.

**REIKIA MOTERŲ**
Naktimis valyti ofisus, trumpos valandos, gera alga, apdrauda, apmokamos atostogos.
**Room 833**
**400 W. MADISON ST.,**

**COUNTER SERVERS**
**SALAD and SANDWICH MAKERS**
**BUS GIRLS**
**DISHROOM WORKERS**
Nuolatinis darbas 5 dienų, 40 val. savaitėj arba trumpos darbo val. per 6 dienas savaitėj. Krautuvės nuolaidų privilegijos, valgis, uniformos, sveikatingumo prižiūrėjimas, Liberališkos pašalpos. Kreipkitės į Employment Office 3rd floor.
**MARSHALL FIELD & COMPANY**
**111 N. STATE ST.**

ABELNAM DIRBTUVĖS darbui, patyrimas nebūtinas. Amžius nuo 17 iki 45 metų. Mokestis 90c. per valandą. Laikas ir pusė virš 8 valandų ir 40 valandų, 48 valandos į savaitę. Žymus bonus planas. Dienų arba naktų darbas, 5c. per valandą ekstra už naktų darbą. Geros darbo salygos. Matykite Mr. Rilat.
THOMAS MOULDING FLOOR MFG. CO.
Archer ir Kolmar.

COUNTER GIRLS

DESERT LADY

Sekmadieniais nedirbama. Geros valandos ir gera alga. Duodamas maistas ir uniformos.
**HARDING'S**
**68 W. MADISON ST.**

SIUVIMO MAŠINŲ OPERUOTOJŲ Uždirbkite daugiau pas St. Nick's toy shop. Garantuojama $1.00 per valandą. Aukštos darbo ratos. Jūs galit lengvai uždirbti iki $1.50 per valanda. ST. NICK'S WORKSHOP, Inc. 2423 W. Division St.

REIKIA MERGINU DĖTI į baksus kaklaraiščius. Pilną arba dalį laiko. Malonus darbas ir aplinka. Patyrimas nebūtinas. Gera alga. 160 N. Wacker Drive.

REIKIA PATYRUSIŲ operatorkų prie single needle siuvamų mašinų. Lengvas darbas. Nuolatinis. Jaffe Manufacturing Co. 1036 Van Buren. 6th Floor.

REIKIA NAMŲ ŠEIMININKĖS. 5 dienas per savaitę: 8:15 iki 4:30 popiet. Pašaukit po 4 popiet. ESTerbrook 1431.

GUZIKAMS SKYLIŲ DIRBĖJŲ

Prie gerų custom kautų. Gera alga, nuolat darbas. Atsišaukite:
**JOHN HARPER & CO.**
222 W. Monroe St. 6th Floor

REIKIA STIPRIOS MOTERS

Namų ruošai ir daktaro ofise, $7.50 per dieną.
Naktimis namie būti.
Sekmadieniais nereikia dirbti.
Šaukit: ROC. 4173 Po 12 v. dieną

REIKALINGA GABI MOTERIS

maloniam namų darbui, 2 dienas per savaitę, $7.00 per dieną.

Šaukite: KEY. 0388.

**BUSINESS CHANCES**
**Biznio Progos**

PARDAVIMUI TAVERNA ir restauranas, dirbtuvių distrikte. 3843 S. Wallace St.